

Upravišтво: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čislo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strassmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Prva dva dneva ženevske razprave

Razprava o jugoslovanski obtožbi v Ženevi se razvija čedalje bolj v pravcu, ki kaže, da je ta zadeva prav resna preizkusna obremenitev Društva narodov. Doslej je ženevska institucija predstavljala le nekako idilično družbo mednarodnih zastopnikov, ki so dosedanje malenkostne spore reševali s pomirjevanjem in posredovanjem. Razprava o marsejskem zločinu pa je mahoma spremenila značaj teh zasedanj, kajti naša država je apelirala na Društvo narodov kot na najvišji mednarodni sodni dvor, do doseže nedvoumne pravoreke za zločin, kakršnega novejša zgodovina ne pomni. Jugoslavija je dala s tem korakom ženevski instituciji častni značaj mednarodnega sodišča, ne samo razsodišča, zato pa pričakuje od nje tudi odločitve, s katero se bo Društvo narodov izkazalo vredno tega velikega zaupanja.

Vloga naše države ima vse znake resne in ostre obtožbe, ki zahteva sodbo ter se je s tem daleč odmaknila od forme prižobe, kakršna oblika je do nedavna bila običajna pri vseh predložitvah zadev. Že sama oblika sloge kaže, da se naša država in z njo njeni zavestniki iz Male antante ne nameravajo umakniti, niti v čem popustiti, dokler ne dobimo zadoščenja in dokler se nad krivcem ne izvrše vsaj tiste sankcije, ki jih predvideva sicer pomanjkljivi ženevski statut.

Naša vloga ima pred vsem znak težke obtožbe in tega okvira se je zvesto držal naš zunanji minister Jevtić, ko je pred svetom Društva narodov razvil svoja pravna izvajanja zoper morilce in njihove zaščitnike ter idejne povzročitelje marsejskega zločina. Naša obtožba, nadalje spomenica, utemeljuječa v vseh podrobnostih težko obtožnico, ter naposled govor našega zastopnika, vse to je do neke mere iznenadilo ves svet. Nihče si namreč ni mogel predstavljati, da je resnica tako grozna in da je Jugoslavija v stanu z nepobitnimi dokazi podpreti prav vsako obdolžitev, navedeno v obtožbi proti Madžarski. Zaradi tega se zdi, da so nekateri mednarodni predstavniki prišli v Ženevo psihološko precej nepripravljeni, misleč, da jim bo treba igrati le običajno vlogo razsodnikov.

Ko pa je naš zunanji minister v cellem obsegu ponovil vso težo obtožbe in so njegove besede kakor neizprosni udarci padali na glavo obtožene Madžarske, obenem pa silovito potrkali na vest in pravni črt vsega mednarodnega omikanega sveta, so morali zbrani diplomati spoznati, da gre v tej težki stvari za daleč več nego za običajne spore, s kakršnimi so se običajno bavili. Gospod Jevtić je z vsem dostojanstvom in resnobno zastopal obtožbo. Dovolil si ni niti najmanjše opazke preko tega okvira, ohranil je ves čas občudovanja vredno zdržnost, da da s tem poudarka globoki tehtnosti svojih besed. Njegov nastop je tudi po zasluženju napravil mogočen dojem na vse poslušalce. V besedah našega zastopnika ni bilo niti sence kake pretirne, jasna in nedvoumna stvarnost njegovih izjav pa je zgovorno prečiščevala vsakogar, da se marsejski zločin mora razčistiti v interesu evropske omike in v interesu možnega mirnega sožitja med narodi in da mora razčiščenju slediti obsodba, tej pa sankcije.

Našemu stališču je učinkovito priskočil na pomoč čl. zunanji minister dr. Beneš, ki je obtožbo podprl s politične strani. S svojimi jasnimi argumenti je razpršil vse ugovore obtoženih Madžarov, kakor da bi bilo treba iskati prvih pobud za marsejski umor v naših domaćih razmerah. Ni bila samo retorika, ko je vprašal delegate, kje na svetu ni domačih političnih bojev, zlasti pa je zavrnil tako očitke z ugotovitvijo, da so Francozi in Angličani rabili cela stoletja za svojo notranjo konsolidacijo, ter ironično dodal, da se enaka konsolidacija zahteva od nasledstvenih držav že po petnajstih letih. Najtehtnejši del Beneševskega govora pa je bil nesporno oni, v katerem je naglašal, da bi bil v dobi, preden je bilo osnovano Društvo narodov, izzval vsak zločin nežigosobno vojno, ter s tem še enkrat podčrtal miroljubnost naše države. V zvezi s tem pa je, naglašujoč, da se zaveda dalekosežnosti take izjave, brez ovinkov napovedal, da bo tudi v bodočnosti vsak napad na nedotakljivost ozemlja držav Male antante pomenil vojno.

Z govori francoskega zastopnika Lavalja, ki je v imenu Francije zahteval popolno zadoščenje za Jugoslavijo in z navedbo najtehtnejših argumentov naše obtožnice krepko podprl naše zahteve, dalje turškega delegata Ruždžija, ki je posredno zadal boleč udarec tudi onim krivcem, ki jih ni na zatožni klopi, ter zastopnika zavezniške Rumunije ministra Titulesca, ki je s svojim odločnim nastopom v kali zatrl pojavljajočo se tendenco o zaključku debate, je v glavnem izčrpala vrsta onih govornikov, ki so popolnoma solidarni in ki brezpogojno zahtevajo obsodbo Madžarske.

Obrambo obtoženca vodi v glavnem

Jugoslavija je storila svojo dolžnost, naj jo stori tudi Društvo narodov

Na včerajšnji seji sveta Društva narodov, so zastopniki Male antante energično in ostro obračunavali z Eckhardtovim govorom in madžarsko spomenico ter znova zahtevali brezpogojno obsodbo Madžarske

Ženeva, 10. decembra. r. Sobotna seja sveta Društva narodov, na kateri so zastopniki poedinih držav podali svoje mnenje o jugoslovensko - madžarskem konfliktu, je ustvarila dokaj nejasno situacijo. Seja je zapustila vtis, kakor da je mnoge iskrene prijatelje Društva narodov strah za njegovo usodo in da se skušajo zaradi tega izogniti jasnemu stališču glede obsodbe Madžarske. Toda v teku razgovorov po sobotni seji so mnogi izmed onih, ki na seji sami niso zavzeli jasnega stališča glede odgovornosti Madžarske, pojasnili, da njihove prve izjave še ne pomenijo zadnje besede in da se jih ne sme tolmačiti kot njihovo načelno stališče.

Nejasnost, ki je zavladala po sobotni seji, je nalezla za ostro kritiko tudi v dnevnem časopisu. »Journal des Nations« najbolje karakterizira položaj, ko pravi med drugimi:

Vedno je dobro, če se vsaka stvar imenuje z njenim pravi imenom. Včasih je to celo potrebno. Toda sobotna seja sveta Društva narodov tega ni storila, ker se nekateri strašno boje resnice in si ne upajo povedati niti tega, kar v srcu mislijo. Zdi se, da so nekateri člani, službe samo interesom svoje politike, pozabili na glavno dolžnost, ki izvira iz pakta Društva narodov. Pozabili so, da so postavljeni na mesto najvišjega organa, ki na čuva nad mirom. To nikakor ni bil duh Društva narodov. Poskušali so s kopreno pokriti ločine in s svetjem odeti žrtve terorizma, da bi zakrili, kar se skriva v ozidju. Takega dela Društva narodov narodi ne morejo in ga odklanjajo.

Govorec o izjavah posameznih govornikov, se podrobno bavi zlasti z izjavami italijanskega delegata in piše daj:

Da bi se izjave barona Aloisija pravilno razumele, je treba še nekaj dodati. Ali je še kdo na svetu, ki bi ne vedel za italijanske punde? Ali je še kdo tako pozabljiv, da se ne spomni, da je bilo orožje, s katerim je bil izvršen marsejski zločin, kupljeno v Italiji, torej v državi, kjer na take reči drugače zelo strogo pazi? V Italiji so se v serijah prodajale igrarke morilne mehane! Ali je še kdo, ki še danes ne ve, da sta glavna voditelja teroristov Pavelić in Kvaternik v Italiji, kjer živita že leta in leta njeni rodbini in kamor so se po razpustu taborišča na Janka pastu zatekli tudi ostali teroristi? Star pregovor pravi, da v hiši obesena ni dobro govoriti o vrvi, kljub temu pa je baron Alois stodoletno osvojil madžarsko stališče. Zahteval je razsvetljenje marsejskega zločina, o katerem bi prav on sam mogel dati vsa potrebna pojasnila, ker gotovo ve, da se je vse godilo pod vodstvom in po naročilu Ante Pavelića, ki še danes uživa zaščito Italije.

Stališče jugoslovanske delegacije je slej ko prej čvrsto in odločno in se je to jasno videlo na vseh včerajšnjih in današnjih sestankih državnikov.

Vsi preudarni krogi v Ženevi podčrtavajo resnost položaja in dolžnost sveta Društva narodov do Jugoslavije, pa tudi do Društva narodov samega. S svojo hladnokrvnostjo in potrpežljivostjo je doprinesla Društva narodov in miru Evrope svojo poslednjo in največjo žrtve. Jugoslaviji in njenim zaveznikom nihče več ne more pripisati odgovornosti za vse ono, kar lahko v bodoče nastane.

V taki atmosferi so se včeraj in danes vse do pričetka današnje seje nadaljevali razgovori med odgovornimi evropskimi državniki. Posebno številne sestanke je imel francoski zunanji minister Laval. Zunanji ministri Male antante in Balkanske zveze so se včeraj in danes ponovno sestali k posvetu ter zavzeli docela enotno stališče, ki so ga zastopali tudi na današnji seji sveta Društva narodov. Ogromen vtis so v ženevskih krogih napravile govornice, da bo Jugoslavija izstopila iz »ruštva narodov, ako ne dobi pravičnega zadoščenja in ako se ne obsodijo krivci za marsejski zločin in teroristična akcija, ki se je proti Jugoslaviji vodila iz Madžarske.

Z največjo napetostjo je zato vsa ženevska in mednarodna javnost pričakovala potek današnje seje. Dvorana, v kateri se sedaj svet Društva narodov, je bila že davno pred napovedano uro nabito polna. Posebno številno so bili zastopani novinarji, ki z največjo pozornostjo zasledujejo ženevske razprave.

Italijan baron Aloisi, kajti Madžarska je v oči sveta že toliko kompromitirana, da je njen položaj brezupen. Vrh tega nje zastopnik Eckhardt naše obtožbe ne more izpodbiti v ničemer, kajti trdovratnega zanikanja in tajejanja nihče ne more smatrati za dobro obrambo spričo teže nasprotnih dokazov. Aloisi je popolnoma usvojil madžarsko tezo, da je treba razlikovati med terorizmom in revizionizmom, ter je skušal zmanjšati težo jugoslovanske obtožnice s tem, da se je omejil samo na obravnavanje dejstev zadnjih treh mesecev, češ, da je Madžarska v teku te kratke dobe tik pred marsejskim zločinom verno izpolnjevala svoje obveznosti do sosedov. Njegova obramba ni mogla biti učinkovita, ker ves svet ve, da je zahvaliti le

Otvoritev seje

Svet Društva narodov se je sestel danes ob 15.30 in je poprej še na tajni seji sklenil, da bo popoldne poleg zastopnikov Male antante Jevtića, Titulesca in dr. Beneša govoril tudi madžarski delegat Eckhardt.

Ob pričetku seje sveta je predsednik Vasconcellos predložil Lavalov načrt za mednarodno konvencijo o pobijanju mednarodnega terorizma. Načrt se nanaša na vse vrste političnih napadov, atentate na življenje in svobodo oseb, atentate na javna poslopija železnice itd., ilegalno uporabo orožja in eksplozivnih snovi ter hujškanje k takim dejanjem. Pogodbene stranke naj se

obvežejo zatreči vsa taka dejanja in poizkuse, čeprav niso naperjene proti lastni, temveč proti drugi državi in njenim državljanom. Lavalov načrt predlaga, da se ustanovi permanentno mednarodno kazensko sodišče petih članov, ki bi vedno sodilo, ako se kak primer ne bi predložil nacionalnemu sodstvu, temveč bi se zaželela mednarodna pravna pomoč. Ta bi se nanašala zlasti na postopanje proti emigrantom, čijih izročitev se ne bi mogla iz tega ali onega vzroka izvršiti. Društvo narodov bi imelo pravico pomilostitve. Ta memorandum konvencija bi se nanašala tudi na zlorabo odnošno ponarejanje političnih listov in drugih identitetnih izkazov.

Jevtić: Jugoslavija ne odstopi od svoje zahteve

Društvo narodov mora pogledati resnici v oči, če ravno je to komu mučno

Odgovarjajoč na izvajanja madžarskega delegata Eckhardta in na madžarsko spomenico, je imel jugoslovanski zunanji minister Bogoljub Jevtić na današnji seji sveta Društva narodov naslednji govor:

Ko ponovno povzamem besedo, se želim pred vsem zahvaliti članom sveta Društva narodov, ki so izkazali čast spomnu Velikega kralja, žrtvi atentata, ki se je zagнул vsemu civiliziranemu svetu. Presunljive in lepe besede, ki ste jih tu izgovorili, bodo segle do srca jugoslovanskega naroda in ga bodo nedvomno ohrabile v sedanjih težkih časih, ki jih preživljamo. Ti izrazi spoštovanja zastopnikov vseh civiliziranih narodov pomenijo trdno solidarnost in zveze vseh narodov proti zločinom, naperjenim ne samo proti dejanskim voditeljem kakega naroda, nego tudi proti mednarodnemu miru. To nam daje nado, da bodo čustva, izzvana spričo smrti slavnih žrtve, sprejeta kot pobuda za akcijo, ki jo mora svet Društva narodov nujno podvzeti v svrhu obrambe miru in mednarodne morale.

Madžarska obramba — stolp iz papirja

Ko sem čul govoriti zastopnika Madžarske in sem pregledal memorandum madžarske vlade, sem se moral vprašati, ali je zares potrebno, da se ponovno oglasim k besedi in da odgovorim na madžarsko spomenico, ker je vsa madžarska obramba samo stolp iz papirja, ki mu docela primanjkuje dokazov in razlogov. Na predzgodno dokumentacijo jugoslovanske spomenice, ki vsebuje dejstva, imena, datume, pribežanja, izpovedi, sodbe itd., z eno besedo vsa sredstva, ki služijo za spoznanje resnice pred sodniki vsega civiliziranega sveta, je madžarska vlada odgovorila z enostavnim zanikanjem brez najmanjših dokazov, s katerim bi morala podpreti to svoje tajejše. Jugoslovanski vladi se ni treba niti najmanj čuditi takemu sistemu madžarske vlade, ker ga pozna že leta in se ga je madžarska vlada posluževala vselej proti njenim mnogim intervencijam, ki so ji bile izvršene v poslednjih petih letih, intervencijam, ki so imele namen, onemogočiti teroristično akcijo.

Dokazi niso nikak političen maneuver

Spričo pomanjkanja kakršnihkoli resnih argumentov je zastopnik madžarske vlade navedel v svojem govoru in svoji spomenici nekatere politične insinacije, in to v agresivnem tonu, o katerem se da najmanj reči, da je deploiran v sedanjih debati. Ni se celo pomislil žaliti jugoslovanskega naroda, očitajoč mu, da hoče izkoristiti smrt kralja za političen maneuver zoper Madžarsko. Dejstvo, da je jugoslovanska vlada predložila najvišjemu mednarodnemu sodišču in svetovni javnosti dokaze za svojo tožbo proti Madžarski, ni noben političen maneuver.

Po drugi strani skuša zastopnik Madžarske, pri čemer ga podpira zastopnik Italije, naslikati jugoslovansko prižobo kot napad na čast madžarskega naroda. Izjaviti moram, da je jugoslovanska vlada prva jasno razlikovala med delovanjem nekimi madžarskih oblasti in čuvstvom pravice in časti,

političnim prilikam, da poleg Madžarske še kaka druga država ne sedi na zatožni klopi kot sokrivec.

Govor angleškega zastopnika Edena je moral globoko razočarati. Ravno od anglosaške strani so v Ženevi že čisto padale besede o mednarodni pravičnosti, o pravnem čutu omikanega človeštva in druge slične obsodbe dejanj, ovirajočih pomirjenje in sporazum med narodi. V konkretnem primeru gnusnega dejanja, ki je pretresel ves svet, pa govori zastopnik Anglije o potrebi, da se človeštvo v bodoče zavaruje pred sličnimi napadi, in se skrbno izogiba bistva stvari, ki je: obsodba zločincev, zadoščenje za krvavo žalitev in sankcije proti povzročiteljem marsejskega umora. Angleški delegat Eden je prezrl, da

je to troje glavna zahteva vsake pravičnosti in da se le na tak način da doseči pomirjenje med narodi.

V brezbarvnosti ga je, — razen zastopnikov latinske Amerike, ki zaradi zemljepisne oddaljenosti nimajo tako živega in neposrednega interesa za stvar, — prekosil samo še predstavnik slovenske Poljske Komarnicki, ki hoče kot prijatelj Jugoslavije in Madžarske biti obema pravičen, pa je ravno zaradi tega zadržanji krivčen: napram nam v škodo, napram Madžarski v korist. Samo s tega stališča lahko presojava in vrednotimo stališče Poljske, ne glede na to, da je njen zastopnik izbral prav neprimerno priliko, da udari brez povoda in razloga po Češkoslovaški.

Bajka o madžarski intervenciji v Beogradu

Madžarska spomenica očita Jugoslaviji, da je izobličila madžarsko noto od 20. aprila s prozornim ciljem. Gre za navedbo pasusa, ki ga navaja jugoslovanska spomenica v celoti brez vsakega skrajšanja. Kr. ministrstvo ne dvomi, da se od časa do časa dogajajo incidenti, ki prihajajo kot posledica tega, da so bili uslužbenci madžarske vlade enostavno presleparjeni od dotičnih zločincev na način, ki nikogar ne iznenadi, če se upoštevajo znane metode, ki se jih poslužujejo ti ljudje v svoji akciji. Ta del je navedla jugoslovanska spomenica zato, da dokaže, da je madžarska vlada sama priznala, da so emigranti in teroristi zločinci, ki se poslužujejo dovolj znanih metod. Po tem priznanju, ki je gotovo velikega pomena že samo po sebi, ostali del besedila, iz katerega je vzet ta odstavek, ničesar ne izpremeni na njegovem smislu. Na trditve madžarske spomenice, da je madžarska vlada po svojem poslaniku v Beogradu zahtevala od jugoslovanske vlade podatke, ki so jih zbrale jugoslovanske oblasti, da bi izpopolnila preiskavo, ki jo je uvedla po lastni iniciativi, moram pripomniti: Jugoslovanska vlada je v svojih arhivih skrbno iskala in še išče dokument o tej intervenciji, o kateri madžarska spomenica ne navaja niti oblike niti datuma, toda dosedaj ni našla o kaki takšni intervenciji madžarske vlade nobene sledi.

Likvidacija Janke puste

Zdi se mi, da je težko najti boljše ilustracije za zlonamernost madžarskih oblasti v pogledu teroristične akcije, nego je pripovedka o likvidaciji Janke puste, ki jo navaja madžarska spomenica na svoji peti strani. Po tej najnovejši verziji je potrebovala madžarska vlada polni dve leti, da je izvedela za obstoj taborišča na Janka pusti na svojem ozemlju in ko je to odkrila, je potrebovala še nadaljnjih sedem mesecev, da je taborišče razgnala. Madžarska spomenica tudi pojasnjuje zakasnitev likvidacije »skromne pristave« na Janka pusti s tem, da je šlo za zakup privatno-pravne prirode, soneč na pogodbi med zasebniki. To je tako točno, dodaje madžarska spomenica, da je mogla madžarska vlada, ko je sklenila razgnati taborišče emigrantov, storiti to samo potom pritiska na emigrante s pomočjo lokalnih oblasti, da jih je na ta način prisilila, da so prostovoljno zapustili Janka pusto.

Vse to je nerazumljivo. Če so bili emigranti mirni obdelovalci posestva, potem madžarska vlada ni imela razloga, da vrši nanje pritisk, naj zapuste posestvo. Toda ta hipoteza madžarske vlade je izključena, kajti ona sama izjavlja na strani 10. svoje spomenice, da je izgnala begunce na podlagi ugotovitev, ki jih je sama izvršila. Ako pa ji je bila likvidacija vsiljena iz razlogov javne varnosti, potem je nepojasnjeno, zakaj se je likvidacija zakasnila za sedem mesecev zaradi obstoja privatno-pravnih dogovorov. Ali na Madžarskem ne obstojajo zakoni o javnem redu in splošni policiji, katerim se ne morejo upirati nobeni privatno-pravni odnosi? Ali je vseh 30 do 40 emigrantov, ki so stanovali na Janka pusti, skupna pogodbenca stranka te famozne zakupne pogodbe. Pa tudi če dopustimo vse to, še nismo prišli do konca vsem neverjetnostim, ki jih je madžarska vlada nakopila v tej žalostni zadevi. Madžarske oblasti so izjavile, da je vzel posestvo v zakup neki Emil Horvat (glej prilogo 37 jugoslovanske spomenice z dne 28. novembra). V svoji noti z dne 21. novembra je madžarsko zunanje ministrstvo priznalo, da Emil Horvat ni bil nihče drugi, nego šef teroristov Gustav Perčec, o katerem je istočasno razglasilo, da je izginil iz Madžarske koncem l. 1933, torej pred pričetkom likvidacije Janke puste. Evo, kako slika madžarska vlada v svojem memorandumu tega farmerja, profesionalnega zarodnika, ki je imel dokazano prejevano okretno sposobnost, izginiti kljub gostu razmreženemu nadzorstvu in dasi ga iščejo policije vseh držav. Sedaj bi bilo zanimivo vedeti, kakšne težave je delal madžarskim oblastem ta farmerfant, ki je sklenil zakupno pogodbo pod lažnim imenom in izginil iz Madžarske, ne da bi počakal na likvidacijo agrarne eksploatacije posestva ob meji in drugih akcij, ki so nastale z zakupom in prodajo blaga s tega posestva po oblasteh, ki toliko spoštujejo pravne odnose.

Madžarska naj navede konkretne ukrepe proti teroristom

Memorandum madžarske vlade večkrat ponavlja, da so madžarske oblasti naravnost vzgledno izpolnjevale vse obveznosti napram jugoslovanski vladi in med drugim pravi, da po novem zakonu nobena tuja država ni tako strogo nastopila proti jugoslovanskim emigrantom kakor Madžarska pred umorom kralja Aleksandra I. Bilo bi vsakakor boljše, da bi madžarske

vlada navedla na precizen način konkretne odredbe, ki jih je izdala, da bi preprečila delovanje teroristov, ki je bilo naprejeno z madžarskega ozemlja proti Jugoslaviji.

Kako je Madžarska izpolnila svojo dolžnost

V svoji spomenici navaja madžarska vlada samo dvojice: likvidacijo taborišča Janke puste in obsodbo terorista Premeca. Izjasknil sem se že o prvi točki, jugoslovanska spomenica od 28. novembra je pa v insistirala na drugi. Zato nimam ničesar več temu dodati. A vendar, ker gre za presojo načina, kako je madžarska vlada izpolnila svojo dolžnost v tej stvari, naj mi bo dovoljeno na podlagi znanih in izpričanih dejstev iznesti sodbu jugoslovanske vlade o tem:

1. Ankete, ki so jih madžarske oblasti na intervencijo jugoslovanske vlade vršile, so se zmerom redno končale s popolnoma negativnim rezultatom. Okoliščine, v katerih so se te dozvedne ankete vršile, niso bile nikdar sporočene jugoslovanski vladi.

2. V dobi več kakor 5 let, ko je jugoslovanska vlada stalno opozarjala madžarsko vlado na konkretne primere terorističnega delovanja, niso madžarske oblasti ne artilerije, ne preganjalce, ne obsojale (izvzemši Premeca) niti enega terorista, ki se je nahajal na njihovi tleh.

3. Ali madžarska vlada more potrditi, da je resno hotela izvršiti strogo nadzorstvo nad emigranti teroristi, da jim prepreči prehod na jugoslovanska tla, medtem ko jim je istočasno dopustila, da se naseljujejo v neposredni bližini jugoslovanske meje, tam, kjer obstoji obmejni pas, kjer veljajo posebne olajšave za promet? Likvidacija taborišča Janke puste obstoji v običajnem prenosu teroristov v Nagy Kanizso, oddaljeno 10 km od jugoslovanske meje.

4. Na šesti strani svoje spomenice daje madžarska vlada to-le poročilo o načinu, kako so se teroristi-emigranti ponašali na njenih tleh. Oni so čuvali kot medsebojno skrivnost svoje medsebojne odnosaje. Svojo organizacijo so skrivali s prisego iz strahu pred smrtjo zaradi meščevanja, ki jim je nalagala dolžnost, da čuvajo tajnost. Tudi iz drugih razlogov je nadzorstvo nad njimi bilo združeno s težkosti. Oni seveda niso imeli osebnih dokumentov in so stalno izpreminjali kraj svojega bivališča, ne da bi se poprej prijavili oblastvom. Oni so se zmerom skrivali pred oblastvi. Tisti, ki so se bili že nastanjeni, so pomagali onim, ki so šele prišli, da se ognje vsaki kontroli, in da zapeljejo oblasti v zmoti.

Dovolj je, da se vpraša, zakaj so se madžarske oblasti, ki so vedele, kaj delajo te osebe, napram njim izkazale tako uslužne, so jih tolerirale in jim šle na roko brez primera ter se trudile, da se premeste iz Janke puste na način, da jim je zagotovljena materialna eksistenca. Nerazumljivo je, kako je mogla civilizirana država dovoliti obstoj taki organizaciji na svojem državnem področju.

5. Jugoslovanska vlada je posebno opozorila vlado v Budimpešti na aktivnost nekega terorista na madžarskem področju ter zahtevala njegovo aretacijo ter izročitev. Ta terorist pa je bil izginil nekaj dni pred jugoslovansko intervencijo. Tak je bil primer tudi z Mijom Kraljem, ki je bil izginil meseca junija, ko je jugoslovanska vlada zahtevala njegovo izročitev v mesecu avgustu. Slučaj Vekoslava Servacija, ki je izginil 13. oktobra, ko je bila zahtevana njegova aretacija 22. oktobra in slučaj Gustava Perčeca, katerega delovanje je bilo sporočeno meseca decembra l. 1933. in ki je bil označen, kot »da je izginel« koncem istega leta, pada v oči. Kar se tiče potnih listov, ki so bili izdani od madžarskih oblasti jugoslovanskim teroristom, izjavlja madžarski predstavnik, da lahko trdi, da je madžarska vlada po atentatu v Marseillu na nepobiten način ugotovila, da hrvatski emigranti niso niti mogli imeti možnosti, da si nabavijo madžarske liste zakonitim putem. Iz te trditve se lahko sklepa, da Madžarska ne zanika avtentičnosti potnih listov, izjavlja pa, da niso mogli biti dobavljeni legalnim putem. Jugoslovanska vlada kaj drugega ni nikdar zahtevala. Pojavlja pa se vprašanje, ki mora biti popolnoma razčiščen. Ugotoviti se mora, kdo je izdal te prave madžarske potne liste. Za sedaj se omejujem, da samo pripomnim, da je bilo število izdanih potnih listov zelo veliko in da so teroristi brez ozira na njih bivališče in njih državljanstvo in brez ozira na cilj potovanja vedno dobivali madžarske potne liste, izdane bodisi na njihovo pravo ali pa poltorojno ime.

Odgovornost madžarskih oblasti je polem-takem popolna. Z največjo osepjenostjo sem prečital oni del madžarske spomenice, ki se nanaša na odhod onih treh zločincev, ki so bili določeni za atentat na Nj. Vel. kralja Aleksandra. Njihov odhod pojasnjuje madžarska vlada s tem, da je jugoslovanska vlada zahtevala od madžarske vlade v svoji notli od 13. marca 1934, da izžene z madžarskega ozemlja jugoslovanske emigrante, ki so se pregrešili zoper dovoljeno jim gostoljubnost, ki so jo uživali na Madžarskem. V želji, da dokaže svojo najboljšo voljo, je madžarska vlada po tem, ko je za resne incidente na meji dobila popolno zadoščenje s sporazumom, ki je bil sklenjen v Beogradu, storila vse, da izpolni želje jugoslovanske vlade. Na strani 12. pravi madžarska spomenica: Zaradi teh ukrepov, ki jih je izdala madžarska vlada, so trije hrvatski emigranti, ki so sedaj zaprti v Franciji zaradi marsejskega atentata, zapustili Madžarsko skupno z ostalimi političnimi emigranti.

Gospodje! Mislim, da dolgujejo v tako resni debati člani Društva narodov drug drugemu in tudi svetu Društva narodov minimum spoštovanja in resnosti v svoji argumentaciji, da ne govorim o iskrenosti in dobri volji, ki je že davno izginila iz vseh

razprav, ki se nanašajo na to stvar. Zaradi tega najodločnejše protestiram proti takemu načinu razprave, ki ga smatram za napad na dostojanstvo Društva narodov.

Tri vprašanja Eckhardtu

Ker pa je madžarski delegat že našel debato o tem, si ne morem kaj, da ne bi stal gotovih vprašanj, ki mi pravkar prihajajo na misel:

1. Ali so trije zločinci, od katerih je bil eden že predmet ponovne zahteve po izročitvi s strani jugoslovanske vlade, ali iz Madžarske po svoji svobodni volji ali po naročilu madžarske vlade?

2. Predpostavljajoč, da so madžarske oblasti vedele za njihov odhod, ker gre za emigrante, ki so morali biti zaradi svoje teroristične akcije pod kontrolo madžarskih oblasti, ali so od teh ljudi zahtevali, da pojasnijo cilj svojega potovanja?

3. Kako so ti zločinci mogli dobiti madžarske potne liste, s katerimi so potovali v inozemstvo, kako so se mogli odtegniti »budni pozornosti« madžarskih oblasti ljudi, za katere so madžarske oblasti vedele, da nimajo pravice na madžarske dokumente o njihovi identiteti.

Atentat in krivda Madžarske

Madžarski memorandum trdi razen tega, da se v zvezi z marsejskim atentatom na Madžarskem niso izvršile nikake priprave. To trditve so demantirali zločinci, ki so bili aretirani v Franciji in ki so izpovedali, da so bili za izvršitev atentata določeni s kocko in so nadalje izjavili povsem izrecno, da se je kockanje za določitev soizvršiteljev atentata vršilo v Veliki Kanizi v prisotnosti polkovnika Perčevića. Glede na trditve madžarske vlade, da polkovnik Perčević od pomladi ni prišel na Madžarsko, se moramo čuditi madžarskemu memorandumu, ki je tu znova v nasprotju z izpovedbami zločincev. To bi se morda opravičilo z navedbo madžarskih oblasti, da sprito prevečanih metod, ki so se jih posluževali teroristi, njihovih potovanj niso mogli kontrolirati, niti dognati, kdaj je kdo izmed teroristov prispel ali pa odšel z madžarskega ozemlja. In zopet je čudno, kako so mogle madžarske oblasti biti tako dobro poučene baš o potovanjih enega samega izmed terorističnih voditeljev. Podčrtati želimo, da je Perčević jugoslovanski državljani, ki biva večinoma na Dunaju in je prav tako imel madžarski potni list, izdan 10. novembra l. 1932. od budimpeštanske policije pod št. A367-997-14. Da bi dokazali, da je bil marsejski zločin od početka do kraja organiziran in pripravljen povsod drugod, le ne na madžarskem ozemlju, navajajo v svoji spomenici smrtno obsodbo, ki je bila izrečena proti pokojnemu kralju Aleksandru I. v eni izmed emigrantskih kolonij, ki se nahajajo v neki drugi državi. Toda pri tem so opustili navedbo, da je v smislu te obsodbe organizacija »ustaša« v svrhu izvršitve atentata odredila one svoje člane, ki so bili najboljše izveščani za izvršitev takih dejanj in ki so se nahajali baš v gojenih taborišča Janke Puste. Trije zločinci so v Veliki Kanizi dobili nalogo, naj odpotujejo v Francijo in to odredbo jim je v Lausani potrdil Paveličev odposlanec. Pa vse to naj bi po madžarski spomenici glede na njene trditve o pripravi organizacij in izvršitvi marsejskega atentata z njimi ne bilo v zvezi v onem širnem smislu, v katerem skuša madžarska vlada dopovedati, da se je atentat pripravil in organiziral povsod drugod, samo ne na Madžarskem. Se posebno pozornost pa zbuja povsem isetovne izpovedi treh sokrivcev, ki so sedaj v rokah francoske pravice in ki se skladajo v tem, da so bili oni izbrani in poslani z madžarskega teritorija v Francijo, da sodelujejo pri izvršitvi marsejskega zločina.

Povodom tega se hočem ustaviti v vso resnostjo, ki ga vprašanje zahteva, na neki opazki, ki jo je izrekel spoštovani zastopnik Italije, ko je izjavil, da je svet zvedel, da je bila smrtna obsodba proti kralju Aleksandru izrečena v Belgiji. Mogoče je, da je bila taka resolucija sprejeta v nekaterih središčih jugoslovanske emigracije pod vtišom Ante Paveliča, šefa terorističnih ustašev in v prisotnosti njegovih odposlancev ter od njega plačanih agentov. Ta resolucija je bila izročena Paveliču kot šefu teroristične organizacije, da izvrši smrtno obsodbo, sklenjeno ne samo proti pokojnemu kralju, temveč tudi proti članom beograjske vlade. Dodal bi kot komentar k temu dokumentu, da smrtna obsodba še ni bila izvršena, v kolikor se nanaša na člane jugoslovanske vlade in da se še teroristične organizacije, ki ima skrbeti za njeno izvršitev, nahaja izven obsega pravice.

En cel del jugoslovanske spomenice, ki se nanaša na tožbo proti madžarskim oblastvom zaradi podpore, ki so jo dajale teroristični organizaciji, je ostal brez odgovora. Toda neko splošno tajenje, ki negira vsako udeležbo tako civilnih kakor vojaških oblasti pri poučevanju in terorističnem organiziranju emigrantov, se ne more postaviti nasproti dejstvom, ki so jih ugotovila jugoslovanska sodišča, kakor tudi ne proti priznanjem emigrantov teroristov pred sodišči v tujih državah. Madžarska spomenica se bavi na več krajih brez kakršnegakoli pridržka s problemom notranje politike Jugoslavije. Prav tako govorijo zastopniki Madžarske nima skrupulov, da ne bi dajal svoje sodbje o teh problemih. Javno protestiram zoper takšno zlorabo diskuriranja pred svetom, ki se protivi osnovnim načelom mednarodnega prava. Razen tega dodajam, da madžarska vlada na ta način ne bo doprinesla k pomirjenju duhov in da ne bo omogočila postopnega povratka k normalnim odnosom med obema državama.

Kar se tiče madžarske spomenice, v kateri se trdi, da je bil marsejski atentat delo, ki je bilo pripravljeno v tajni teroristični akciji v Jugoslaviji, je to nesram-

Trije znameniti zdravilni vrelci

»Tempele«
»Styria«
»Donat«
Vsak služi zdravju na svoj način.

nost, ki jo je doslej navedla v svoji spomenici le Madžarska. V Jugoslaviji javni mir in varnost je zdavnaj nista bila ogrožena in edini resni incidenti, ki so se na žalost bili doslej zgodili, so bili organizirani in izvršeni po profesionalnih zločincih, ki so bili plačani od inozemstva. Kar se tiče trditve, da ima vsa zadeva politično tendenco, da je ta trditve Madžarske preveč prozorna. Madžarska navaja, da se skozi 8 stoletij javnopravne unije in skupne zgodovine s Hrvatsko ni moglo zabeležiti eno teroristično delo niti z ene niti z druge strani. Ni mi mogoče, da bi se danes spuščal v razglabljanje stoletnih borb, ki jih je hrvatski narod vodil proti madžar-

Titulescu zahteva zadoščenje Jugoslaviji

Mala antanta proži Madžarski roko v spravo, zahteva pa, da prizna svojo krivdo

Titulescuov govor je bil kljub končni mirljubni ponudbi oster napad na Madžarsko. Titulescu je začel svoj govor s počastitvijo spomina pokojnega kralja Aleksandra, ki ga je imenovali ujedinitelja Jugoslavije. Nato je ponovil svoje prejšnje izjave, da je rumunska podpora Jugoslavije normalen akt organizirane življenja Male antante. Razčlenil je madžarsko spomenico ter stavil glede gotovih točk nova vprašanja Madžarski. Med drugim je poudarjal: Če že niso vojaške in civilne oblasti dobavljale teroristom na Madžarskem orožja, kar domneva, vendar so opustili potrebno skrbnost. Dejstvo je, da so si teroristi v Janki pustili privabljali orožje in da so ga mogli tudi uporabljati. Glede potnih listov je izjavila Madžarska, da so jih teroristi mogli dobiti le ilegalnim putem. Potni listi pa so pristni in če so pristni, dokazuje to najmanjše, da so gotove madžarske oblasti kršile zakone. Madžarska izjavlja dalje, da madžarski častniki in civilne oblasti nikoli niso prišli v stik s teroristi. Ili hoče preko te izjave ter ugotoviti, da bi se morale madžarske oblasti bolj brigati za teroriste ter jim preprečiti zlorabljanje azilskega prava. Ali spadajo k azilskemu pravu tudi orožje in eksplozivne snovi? Ne glede na zadoščenje, ki ga je treba dati Jugoslaviji, mora biti sklenjen tudi mednarodni dogovor za pobijanje

Dr. Beneš in madžarski revizionizem

Društvo narodov se mora zavedati svoje velike odgovornosti

Po Titulescu je dobil besedo češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ki se je najprej bavil z obtožbami Tiborja Eckhardta proti češkoslovaški. Češkoslovaški tisk je poudarjal dr. Beneš, ni nikoli naperil nobene kampanje proti Madžarski, temveč se je vedno omejil na objektivno poročevanje. Napache ugotovitve je naknadno vedno zopet popravil. Dr. Beneš je nato govoril o izpovedbah Vinka Mihalusa v bratislavskem procesu, o katerih se je izjavil madžarski delegat. Slikal je delovanje tega moža ter je izjavil, da je Mihalus deloval za revizionistično madžarsko organizacijo in da je dobival iz Budimpešte finančno podporo. Revidiral je progias za proklamirano slovaške neodvisnosti, ki je bil naravnost prepisan iz proklamacije za doseg neodvisnosti Hrvatske. Končno se je dr. Beneš bavil z vprašanjem zvez in razlik med revizionizmom

skim zatiralcem in ki so se končale z zedinjenjem Slovanov v nacionalno državo. Da bi ilustriral dober namen Madžarske proti Jugoslaviji, je dejal njen predstavnik, da je bila madžarska vlada predložila leta 1926. jugoslovanski vladi sklenitev pogodbe o prijateljstvu in nenapadanju. To je podčrtal tudi posebni predstavnik kraljevine Italije. Jugoslovanska vlada je bila daleč od tega, da bi tedaj podcenjevala to madžarsko ponudbo, toda ona je smatrala, če je madžarski vladi v resnici do konsolidacije miru in dobrih odnosov med sosedi, bi morala svojo ponudbo poslati tudi češkoslovaški, s katero je bila Jugoslavija že vezana s pogodbo o Mali zvezi.

Jugoslavija zahteva obsodbo

Izkušajoč pred svet Društva narodov svojo tožbo, je bila Jugoslavija polprta od Rumunije in češkoslovaške, trina priprana, da je napravila uslugo ideji miru. V izvrševanju tega sodnega akta, zasnovanega na bilnih določbah pakta Društva narodov, si je jugoslovanska vlada prizadevala, da se izogne vsemu, kar bi moglo razširiti debato in jo prevesti na politični teren. V svoji zmerosti je hotela jugoslovanska vlada olajšati delikatno nalogo sveta Društva na-

terorizma. Rumunija je že leta 1932. stavila predlog glede moralne razorožitve. Takrat pa je bila ravno Madžarska, ki je to odklonila. Najenergičnejše mora protestirati proti temu, da govorijo madžarski delegati zaradi podpore, ki jo ima Jugoslavija od Male antante o političnih motivih, ki naj bi diskreditirali revizionizem. Pomoc Male antante Jugoslaviji izhaja iz statuta Male antante. Poleg tega je rumunski suveren svak umorjenega kralja Aleksandra. Namesto, da bi Madžarska v svojem napadnem nacionalnem čustvanju imenovala korak Male antante političen manever, bi bilo bolje, da bi madžarski delegati gledali v tem koraku sredstvo, ki služi miru.

V svojem nadaljnjem govoru je Titulescu nastopil proti revizionizmu ter dejal, da bi se izreklo le malo držav za revizionizem, ako bi se moglo izvesti svetovno glasovanje o njem. Končno je Titulescu rotil svet Društva narodov naj se ozira na veliko žalost Jugoslavije in naj ji da zadoščenje. Kar je danes lahko, bo jutri že nemogoče. Mala antanta noče ponižati Madžarske. Ona je prišla v Zenevo kot apostol miru ter proži Madžarski svojo roko. Dajte Jugoslaviji pametno zadoščenje in pomagajte s tem ne samo stvari miru, temveč tudi samim sebi.

Laval svari Evropo

Na svojih včerajšnjih konferencah je Laval opozoril zastopnike velesil na nevarnosti, ako Jugoslavija ne dobi zadoščenja

Zeneva, 10. decembra. AA. Francoski zunanji minister Laval, ki je včeraj zjutraj konferiral z zastopnikom Jugoslavije in Grčije gg. Jevtičem in Politisom, je imel sredi včerajšnjih sestankov z zastopnikom Italije baronom Aloisijem in britanskim predstavnikom Edenom. Pri obeh se je zavezal za to, naj bi Velika Britanija in Italija podprli pravično jugoslovansko stvar v Zenevi. S čvrstimi argumenti je poudaril, kakšna nevarnost grozi svetovnemu miru, če Jugoslavija ne dobi zadoščenja. Prav tako je prosil zastopnika Italije in Velike Britanije, naj podpreta prizadevanja Francije, da se čim prej izdelajo pravila in sankcije zoper zločine mednarodnega terorizma.

V poučenih krogih trdijo, da so se Francija, Italija in Velika Britanija spo-

razumele, da mora svet Društva narodov na jugoslovansko pritožbo v najkrajšem času storiti konkretne sklepe.

Zastopniki Velike Britanije, Italije in Francije so se dalje sporazumeli, da razprava o jugoslovanski pritožbi ne bo odložena na prihodnje zasedanje sveta Društva narodov, kakor je to želel zastopnik Velike Britanije Eden. Za ta sporazum ima največji zaslug francoski zunanji minister Laval, ki je zastopnikom ostalih velesil obrazil vse težave in nevarnosti, ki bi nastale z odlaganjem razprave o jugoslovanski pritožbi, ker so duhovi v Jugoslaviji silno razdraženi in da bi mogla Jugoslavija, če bi njena pritožba v Zenevi ne uspeša, sama storiti potrebne korake, da dobi zadoščenje.

Zadoščenje Jugoslaviji edina možna rešitev

Francoski tisk o vedno večjem prepadu med Madžarsko in Malo antanto

Pariz, 10. decembra. AA. Diplomatski urednik pariškega »Journala«, Saint Brice, se obirno bavi z dogodki v Zenevi in pravi med drugim:

Ali res kdo verjame, da je Mala antanta prišla v Zenevo samo zato, da čuje izjave italijanskega zastopnika, da bodo teroristi izginili šele tedaj, ko ne bo več nezado voljnježev s sedanjim stanjem v Evropi, in da je revizionistična težnja edino sredstvo, da se ti nezado voljnježi zadovolje, Ne,

Mala antanta je prišla zato v Zenevo, da se Jugoslaviji da zadoščenje za njene pravične pritožbe. Edina možna rešitev v Zenevi je, da se na oster in energičen način kaznujejo krivci za marsejski zločin in da se da popolno zadoščenje Jugoslaviji. Drugače lahko nastanejo velike težave v mednarodnem položaju in mednarodni mir utegne postati resno ogrožen.

Tudi današnji »Petit Journal« poudarja potrebo po silni ureditvi jugoslovanske

rojav. Toda s tem niti najmanj ne odstopa od svojega sklepa, s katerim zahteva obsodbo delovanja, za katero so odgovorne madžarske oblasti napram jugoslovanskemu narodu. Jugoslavija smatra obsodbo takega početja za neobhodno, da bi se pomirilo upravičeno razburjenje in vzemirjenje, ki je zajelo jugoslovanski narod zaradi marsejskega zločina in njegovega ozadja, ki smo ga podrobno opisali.

Jugoslovanska vlada je do kraja izvršila svojo dolžnost za ohranitev miru in prikljuke, da bo sedaj tudi svet Društva narodov storil svojo dolžnost. Dejstva, ki jih je prinesla na dan jugoslovanska vlada, so tako jasna in očividna, da dopuščajo svetu Društva narodov, da zavzame jasno stališče v tem vprašanju. Možnost, da ne bi dobila pravice v tako resni stvari, mora smatrati jugoslovanska vlada za ogroženo miru. Svet Društva narodov mora pogledati resnici v oči, čeprav je to morda v nekaterih pogledih mučno, kajti mir more potivati samo na spoštovanju resnice, pravice in mednarodne moralnosti.

Govor gosp. Jevtiča je napravil na vse navzoče silen vtis.

pritožbe v Zenevi in pripominja, da je razdražen duhov v Jugoslaviji zelo velika in da lahko vsak trenutek pride do mednarodnih zapletov, če Jugoslavija ne dobi upravičenega zadoščenja.

Posebni dopisnik lista »Petit Parisien« doznava, da je bilo sredi v zenevskih krogih govora o neki resoluciji, ki jo je mena da Jugoslavija pripravljena sprejeti. V resoluciji bi se v prvi vrsti obsodil terorizem in izdali potrebni ukrepi, da se ne bo več pripetilo, kar se je zgodilo v Marseillu. Razen tega naj bi se vse članice DN obvezale, da bodo tudi nadalje strogo izpolnjevale čl. 10 pakta DN, kjer se velesile obvezujejo, da bodo spoštovale teritorialno nedotakljivost in politično neodvisnost vseh držav. Pri madžarski vladi bi se ukrenili vsi potrebni ukrepi, da dopolni svojo preiskavo o odgovornosti nekaterih madžarskih oblasti in kaznuje krivce.

Glede prve točke pravi »Petit Parisien« se zdi, da se bo lahko dosegel sporazum med zainteresiranimi državami, toda tretja točka zbuja neke težkoče in je malo upanja, da bi jo Madžarska sprejela.

Diplomatski urednik lista »Echo de Paris« pravi o položaju med drugimi:

Snoči mi je ugledna politična osebnost izjavila, da sedanje stanje ne more dolgo trajati. Če svet DN ne bo sprejel resolucije, ki bi zadovoljila Beograd, se bodo jugoslovanska delegacija in delegacije ostalih dveh držav Male antante vrnile domov in bodo skušale s svojimi lastnimi sredstvi prisiliti Madžarsko k spoznanju, kaj je njena dolžnost v sedanjih razmerah. Prepada med Malo antanto in Madžarsko je danes globlji kakor kdajkoli prej in Francija se ne more približati Italiji, dokler bo Italija podpirala revizionistične težnje. Laval je včeraj izpovedal, da bo Jugoslavija, če bo ostala osamljena, prisiljena, da si sama poišče zadoščenje.

»Jour« poroča iz Zeneve, da vlada tam kaj zelo pesimistično razpoloženje glede nadaljnjih pogajanj o marsejskih dogodkih. Edino, kar je gotovo, je to, da Jugoslavija ne bo izstopila iz Društva narodov, toda zelo verjetno je, da bo g. Jevtič, če Jugoslavija ne bo dobila zadoščenja, prisiljen podvzeti gospodarske in diplomatske ukrepe zoper Madžarsko, kar bi imelo za posledico nenavadno hudo krizo v srednji Evropi. Vzlic vsemu pa v zenevskih krogih upajo, da se bo Lavalu v poslednjem trenutku posrečilo pomiriti razdražene duhove in doprinesiti k temu, da se najde prava solucija za jugoslovansko pritožbo.

Naše učiteljstvo na Oplencu

Beograd, 10. decembra. p. Kakor smo že poročali, se zaradi železniške neizgode učiteljstvo dravske banovine ni moglo že v soboto pokloniti na kraljevem grobu, kakor je bilo prvotno namercavano. Učitelji so ostali v soboto in včeraj v Beogradu ter so si pod vodstvom beograjskih tovarišev in drugih domačinov ogledali zanimivosti Beograda. Posetili so Kalimegdan, Dedinje in Zemun, večja skupina pa si je ogledala stari dvor. Pod vodstvom podpredsednika senata dr. Ploja je velika skupina učiteljev in učiteljice posetila tudi Narodno skupščino in senat.

Davi ob 6.20 so se učitelji in učiteljice korporativno odpeljali z vlakom do Mladencev, od tam pa z avtomobili na Topolo. Domačini so prvi večji poset Slovencev na grobu pokojnega kralja pričakovali z velikim zanimanjem ter so se v velikem številu zbrali k sprejemu. V Topoli so se učitelji in učiteljice formirali v povorko ter v vzornem redu krenili na Oplenac. Vodil jih je predsednik JUU in predsednik ljubljanske sekcije g. Ivan Dimnik. Ko so se razvrstili v cerkvi, je domači duhovnik opravil kratke molitve, nato pa so odšli učitelji in učiteljice v kripto in se poklonili na grobu kralja Ujedinitelja. Delegacija je priglala veliko svečo z napisom: »Čuvaj! bomo vedno Jugoslavijo, se zaobljublja vera Tvoja in nada, mladine slovenske armade«. Razen tega je prinesla delegacija še izredno spominski dar, pet debelih knjig s 180.000 podpisov slovarjev iz dravske banovine. Na vsaki knjigi, vezani v slovensko ornamentiko, je isti napis, kakor na sveči. Vsaka knjiga ima 100 listov iz pergamenta, ki nosijo podpise slovenske šolske mladine. Knjige so spravljene v posebni slovenski skrinji, okrašeni z narodnimi ornamentami. Ko so knjige odprli in razložili ob grobu, je imel predsednik Dimnik lep nagovor, v katerem je med drugim dejal, da je učiteljstvo dravske banovine izvršilo s tem svojo sveto dolžnost ter prineslo mrtvemu kralju Ujedinitelju prisego slovenske šolske mladine, da hoče vedno verno izpolnjevati kraljevo oporoko in zvesto čuvati Jugoslavijo. Prav tako pa bo tudi učiteljstvo dravske banovine vedno zvesto vršilo svojo dolžnost do kralja in domovine. Govor predsednika Dimnika in svečana zaprisega slovenskega učiteljstva je globoko ganila vse prisotne. Učitelji in učiteljice so nato drug za drugim pristopili k grobu in ga poljubili ter priglžali svečo, nato pa so se po kratki molitvi zopet poslovili in z večernim vlakom vrnili v Beograd, kamor so dospeli zvečer ob 7.20 ter bodo ponoči nadaljevali pot v domovino.

Vremenska nanoved

Dunajska vremenska napoved za torek: Večina oblako in deževno, topla.

Državna razredna loterija

Zrebanje 6. in 7. decembra.

Din 800.— št.: 5.843, 10.870, 15.710, 15.729, 17.415, 17.425, 17.472, 17.487, 24.810, 24.882, 24.896, 33.006, 33.063, 46.198, 51.576, 51.594, 62.012, 75.653, 95.750, 95.754, 95.784, 95.787.

Zadružna hranilnica, r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Svečana zaprisega rezervnih oficirjev

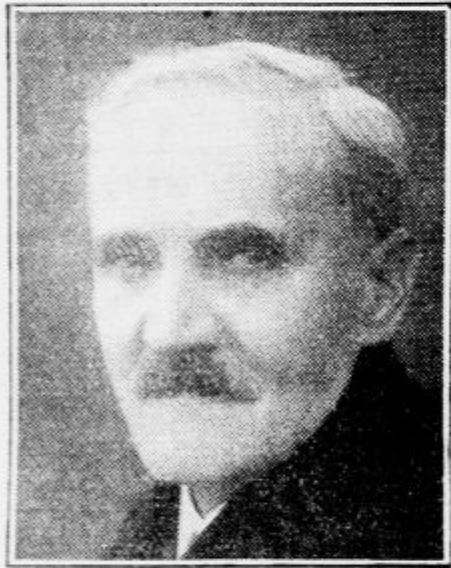
V nedeljo so v vsej Jugoslaviji prisegli rezervni častniki zvestobo Nj. Vel. kralju Petru II. Zaprisega je bila v vseh večjih garnizijah izvršena na svečan način. V Ljubljani je bilo zbranih daleč nad tisoč rezervnih častnikov, a tudi ta množica je zavzela, kakor je videti na sliki, le majhen del ogromnega dvorišča v vojašnici vojvode Mišića. Ob času posnetka je ravno prisegala pred polkovno zastavo (na desni) manjša skupina, v kateri so bili pravoslavni, evangeličani in starokatoliki. Spodaj: diviz. general g. Cukavac ob svojem krasnem nagovoru po izvršeni zaprisegi.

Vzor dobrotnika in narodnjaka Anton Gregorc

Ljubljana, 10. decembra

Davi je na svojem stanovanju v Ilirski ulici 19 umrl upokojeni železniški revident g. Anton Gregorc, star 64 let. S pokojnim leže v grob moč izredne delavnosti na nacionalnem in humanitarnem poprišču. Ze pred 40 leti se je g. Gregorc začel udeleževati kot narodnjak in ko je bil nemški pritisk na slovenskega uradnika najhujši, ni klonil nikdar. Vedno je stal neomajno

kakor skala in je večkrat zaradi svoje odločnosti stavil v nevarnost celo svoj obstanek. Ko smo leta 1919. zasedli Koroško, je bil Gregorc prvi med našimi železničarji, ki so šli opravljati tja gori težko in odgovorno službo. Vztrajal je v njej takorekoč uro in dan do zadnjega trenutka naše uprave.

Anton Gregorc je bil tudi navdušen Sokol. Povsod, kjer je služboval, je takoj vstopil v sokolsko vrsto, če pa v kraju ni bilo še Sokola, je bil gotovo med njegovimi ustanovitelji. Za sokolsko idejo je navduševal vsepovsod staro in mlado, vedno s tem sem se oglašil te dni pri gosp. prof. dr. Kidriču in ga prosil, da mi pove, kako je kaj z njegovim »Prešernom«, ki ga stotine ljubiteljev slovenske knjige nestrno pričakujejo.

Gospod profesor je takoj izjavil: — Razumem, da hočete občinstvu pokazati, zakaj ne bo moj »Prešeren« na knjižnem trgu že za božič ali za Novo leto, toda na vesti, ki so prisile v javnost glede tega termina, nisem imel nikakega vpliva. Očitno je, da gre za nesporazumljenje. Reči pa moram, da je tako delo, kot bo moj »Prešeren« v izdaji Tiskovne zadruge, združeno z večjimi težavami, kakor si jih laik predstavlja. Kdor pozna zgodovino prešernoslovja, me bo razumel. Levstika so imeli v

zaradi splošnega zniževanja plač državnim uslužbencem vedno manjše prejemke. In če sam ni zmogel dati iz svojega, je šel okrog znancev in gumno boljše situiranih ljudi ter prosil in prosil, da je dosegel svoj namen. Pri Sokolu se je aktivno udeleževal do zadnjega in je bil funkcionar še pri zadnjem Miklavževem večeru na Taboru. Enako vnet podpornik kakor sokolski deči, je bil podpiratelj revnih in ubogih kot okrajni načelnik za šentpeterski okraj. Koliko je tu storil Anton Gregorc dobrega, vedo le reveži tega okraja ter oblasti, pri katerih je imel zaradi njih opravka. Ni si dal miru od jutra do večera in dasi je bolhen in v letih, je otiral solze podpore potrebnim. Ko leži mož na mrtvaškem odru, je na njegovi pisalni mizi predlog za razdelitev izprošenih drv 30 najpotrebnejšim v šentpeterskem okraju. In kakor Sokola tako je tudi tu podpiral iz svojega vsakega, kolikor je mogel brez ozira na politično prepričanje.

Poleg vsega tega je bil pokojni Gregorc navdušen pripadnik jugoslovenske ideje. Prav malo tako iskrenih nacionalistov je med nami, ki bi bili s tako neomahljivo vero zrl v boljšo bodočnost našega naroda in videli rešitev našo le v združenju Jugoslaviji. Zaradi tega je bil vedno v prvih vrstah stranke, ki se je borila za te ideje, in in kadar so bile volitve, je bil povsod prvi med prvimi, navdušujoč brez prestanka. In dasi strogo naprednega mišljenja ni imel sovražnika v nasprotnih taborih, ker sam sovražstva ni poznal in je povsod delil same dobrote.

Pokojnik je zapustil vdovo in šest otrok, ki jih je vzgojil vse v strogo narodnem

Pri pokvarjenem želodcu, plin v črevesju, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski učinkuje že kozarec naravne »Franz Josefov« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za želodec izpričujejo, da se izkaže uporaba »Franz Josefov« vode kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

dušu v nesebične sokolske detance. Bodi blagemu možu ohranjen med nami časten spomin, gospe vdovi in sinovom in hčeram naše srčno sožalje!

Velika božičnica ob spominu na Viteškega kralja

Ljubljana, 10. decembra

Božičnico Kola jugoslovenskih sester smo dosedanja leta obhajali radostni v zvezi s slavljenjem rojstnega dne našega ljubljenskega Viteškega kralja. Zatonila je naša sreča, nikdar več nam ne bo vstajal 17. december v rožni zarji. Zato je KJS določilo za letošnjo božičnico 9. december, dan, ko sta minila ravno dva meseca, kar nas je moral zapustiti On. KJS je posvetilo obdarovanju revnih spominu Njega, čigar roke so bile dobrotne. Ob 15. se je zbrala velika množica mladih in starih, — saj ni bila odklonjena prošnja nikogar, — v telovadnici Tehniške srednje šole okrog odbornic KJS. Na odru, ki je bil okrašen le z zelenjem in črno, je gorela luč pred kipom našega nepozabnega Velikega kralja. Dvorna dama, gospa Franja Tavčarjeva je otvorila božičnico z globoko občutnim govorom, v katerem je izjavljala:

Današnja razdelitev stoji pod grozotnim vtisom marsejskega zločina. Vsi se opiramo na kraljeve zadnje šepetane besede: »Čuvajte Jugoslavijo!« Čuvati jo hočemo vsi, — oni, ki so s svojo dobroto pokazali, da se zavedajo oporoke, kakor se je zavedajo tudi dobre sestre Kolašice, ki so letos s pomnoženo voljo nabirale in se uverile, da so med nami še žene in moške, ki so navzlic lastnim težkim prilikam naklonili pomoč prežibajočim in trpečim. Ta radodarnost je dokaz, da je ljubezen do bližnjega izraz volje, da čuvajmo po svojih slabih močeh Jugoslavijo tudi na ta način, da nesrečne in bedne obvarujemo najhujšega. Nadalje se je gospa govornica z gorečimi besedami spominjala našega mladega kralja Petra II. in njegove blage matere. Po toplih vzklikih obema so sledile ljubke deklamacije učenek šentjakobske šole. Zahvala dobrotnikom in »Bože pravde« sta končala to iskreno spominsko slavo, nakar so začele odbornice deliti zavitke. Teh je bilo okrog 400 in množina izmed njih je vsebovala kar par daril, osobito za rodbine, kjer v mrzlih domovih po več malčkov trepeče in čaka. Pa saj so prišli tudi sami in so bili to uro srečni in veseli.

FLORIDA

osvežuje in jači organizem. Florida dela organizem odporen zoper bolezni.

1813 vpisanih na Aleksandrovi univerzi

Ljubljana, 10. decembra

Ljubljanska univerza je 25. XI. po zakonu končala splošno vpisovanje slušateljev, najprej rednih in nato zamudnikov, ki so zaprosili za dodatni vpis, navajajoč razne tehtne razloge. Po podatkih kvesture je bilo letos v zimskem semestru vpisanih 1813 slušateljev in slušateljice, dočim lani 1945. V to število so všteti tudi izredni slušatelji. Kakor smo že navajali, so letos izostali poljski slušatelji, ker je na medicinski fakulteti, ki ne more razpolagati z velikimi predavalnicami, uveden numerus clausus. Na posamezne fakultete se vpisi razdele tako-le, v oklepajih število vpisanih v lanskem zimskem semestru:

Filozofska fakulteta 501 (473), slušatelj 246 (219), juridična fakulteta 604 (602) slušatelj 16 (53), medicinska fakulteta 144 (218), slušatelj 40 (44), tehniška fakulteta 404 (485), slušatelj 16 (18) in teološka fakulteta 160 slušatelj, lani 167. Novinec je bilo vpisanih letos napram lani: filozofska fakulteta 170 (173), juridična 129 (165), medicinska 42 (105), tehniška 87 (99) in teološka 26 (53). Da je število slušateljev padlo, je vzrok več važnih gospodarskih in socialnih okolištin. Na medicinski fakulteti je uveden numerus clausus, ki je izključil mnoge poljske državljane, da se niso več vpisali na medicinsko fakulteto. Značilen je dalje porast slušateljev filozofske fakultete, dočim so juristi napredovali za prav minimalno število. Vseh slušatelj je letos vpisanih na univerzi 318, dočim lani 335 vstevši izredne slušateljice. Število na novo vpisanih slušateljev je letos 454, lani je bilo 595. Znamenje, da se absolventi srednjih šol obračajo k drugim praktičnim poklicem.

Smrt najstarejšega Žalcana

V Žalcu je preminil v 89. letu starosti najstarejši žrjan g. Franjo Piki, posestnik in krojač. Bil je mnogo let občinski odbornik in je stal kot kremenit značaj vedno v

naprednih vrstah. Kako je bil spoštovan in priljubljen, je pokazal njegov veličasten pogreb. Blagemu možu bodi lahka doručka gruda, ki jo je neizmerno ljubil. Na naši sliki je pokojnik prvi na levi z nekoliko mlajšima tovarišema Josipom Cviklom in Ivanom Naraksom. Slika najstarejše žalske trojice smo objavili pred štirimi leti.

Trume brezposelnih prosijo — za delo, ne za podpore

Ljubljana, 10. decembra

»Pomožna akcija« se je sicer letos zaradi mile zime nekoliko zavlekla, vendar pa že narašča od dneva do dneva pritisk brezposelnih in drugih potrebnih na socialno politični urad, ki prosijo podpore.

Ker so proračunski viri do malega izčrpani, je gospod mestni predsednik že razposlal večje število vabil, nekaj pa se jih še razposilja na razne trvdke in zavode s prošnjo, naj darujejo za potrebne ljubljanske soobčane. Gospod predsednik pričakuje, da se bodo odzvali temu vabilu vsi v polnem številu ter po svojih močeh pripomogli k omiljenju bede, ki vlada med številnimi našimi soobčani. Ena vrsta teh vabil pričujemo:

»Zima je pred durmi! S strahom gledajo številne družine brezposelnih v bližnjo bodočnost. Radi še vedno trajajoče gospodarske krize, narašča število brezposelnih od dne do dne. Te težke gospodarske prilike so povzročile, da je danes veliko število naših revnih soobčanov v bedi in pomanjkanju.

Njihove ubožnosti ni kriva morebiti delomrznost, nasprotno iščejo brezposelni

NE RAZMETUJTE VAŠEGA DENARJA!

BOTOT

delo in zaslužek, katerega pa radi posledic gospodarske krize nikakor ne morejo najti. Dan za dnem se zglašajo cele trume brezposelnih v socialno političnem uradu, kjer prosijo ne podpore, ampak dela.

Ker vsota, dovoljena za podpiranje in za zaposlovanje brezposelnih v rednem občinskem proračunu in prispevki iz »Bano-vinskega bednostnega fonda« ne zadoščajo, je priredila mestna občina dne 3. in 4. novembra »Nabiralni dan«, ko so mestni uslužbenci prodajali bloke in listke po 1, 5 in 10 Din. V glavnem je imela ta akcija namen, da zbere od posameznih oseb po cestah, javnih lokalih itd. malenkostne prispevke. Do Vaše cenjene trvdke, ki ima v Ljubljani svoje veliko torišče, pa se obračam s posebno prošnjo, da darujete v ta namen znesek, bodisi v denarju, bodisi v naravi (živež, obleka, čevlji, perilo). Za Vašo velikodušnost itd.»

Čuvajmo Jugoslavijo!

V borbi z državno reprezentanco

Suho vreme omogoča, da letošnjo nogometno sezono podaljšujejo od nedelje do nedelje. Čeprav so vse važne in odločilne nogometne tekme za savezno in podsavezno prvenstvo že odigrali, moremo včerajšnjo tekmo med državno in ljubljansko reprezentanco smatrati za višek letošnjih iger. Tako so vsaj to tekmo pojmovali številni prijatelji tega sporta, ki so se nekateri zaradi nje pripeljali v Ljubljano celo iz Celja in še dalje. Gledalcev se je zbralo preko 3000, ki so bili z igro prav za-

dovoljni. Naši so sicer podlegli 0 : 3, vendar moramo upoštevati, da so za državno reprezentanco izbrani najboljši nogometaši v državi. Poraz naših nogometašev pa izgubi veljavo, saj je v državni reprezentanci v drugem polčasu igrala skoro polovica rezerv, povsem svežih igralcev, med tem, ko so bili naši v drugem polčasu močno izčrpani in so tudi vsi trije goili padli v drugi polovici igre. Torej je 3 : 0 za naše zadovoljiv rezultat. Podrobno poročilo o tekmi je pričelo ponedeljsko »Jutro«.

Nogometna reprezentanca Ljubljane. Na desni podsavezni kapetan Čamer-nik.

Državna nogometna reprezentanca, ki je igrala v ljubljansko spotoma v Pariz, kjer bo igrala s Francozi meddržavno tekmo

KULTURNI PREGLED

Prešeren v redakciji prof. Kidriča

Priprave za monumentalno kritično izdajo Prešerna Razgovor s prof. Kidričem

Nedvomno je razveseljeval znak časa, da se je za napovedano izdajo Prešerna v redakciji univ. prof. dr. Kidriča prijavilo za naše razmere lepo število subskribentov. Po prvotnih napovedih se je zdelo, da bosta lahka obe knjigi te monumentalne izdaje še pred Novim letom v rokah naročnikov. Med tem so se pojavile razne ovire in kakor kaže, bo treba še nekoliko potrpeti. V zvezi s tem sem se oglašil te dni pri gosp. prof. dr. Kidriču in ga prosil, da mi pove, kako je kaj z njegovim »Prešernom«, ki ga stotine ljubiteljev slovenske knjige nestrno pričakujejo.

Gospod profesor je takoj izjavil: — Razumem, da hočete občinstvu pokazati, zakaj ne bo moj »Prešeren« na knjižnem trgu že za božič ali za Novo leto, toda na vesti, ki so prisile v javnost glede tega termina, nisem imel nikakega vpliva. Očitno je, da gre za nesporazumljenje. Reči pa moram, da je tako delo, kot bo moj »Prešeren« v izdaji Tiskovne zadruge, združeno z večjimi težavami, kakor si jih laik predstavlja. Kdor pozna zgodovino prešernoslovja, me bo razumel. Levstika so imeli v

evidenci za novo izdajo, za biografijo in komentar od leta 1872. do njegove smrti (1887), a vendar ni izgotovil niti enega, niti drugega. Njegov material in njegov načrt je prevzel Levstik l. 1887., a je po osmih letih izprevidel, da ne bo mogel zadostiti splošni želji. Tudi Pintar, ki je prevzel Levstičovo dedščino, je mogel prirediti le izdajo, med tem ko je za objavljeni komentar napisal samo nekaj prispevkov. Svojo obvezo nasproti založnici bom držal v toliko, da izide prvi del Prešerna najpozneje do konca marca, t. j. ob koncu letošnjega poslovnega leta Tiskovne zadruge. Ta del bo najobsejnejši: knjiga bo šla nad 500 strani. Dejal sem že, da je delo združeno s težavami: zahteva celega človeka. Ne zavedam se, da bi bil len, vse leto sem publiciral samo o Prešernu, z njim sem se intenzivno bavil in kar med delom so mi rasli novi problemi, za kar imate najboljši dokaz v razpravi o Prešernovih Lavrah, ki izhaja v »Ljubljanskem Zvonu«. Ko sem podpisal pogodbo za Prešerna, so bile druge stvari v glavnem že končane: tako n. pr. moja nova knjiga »Korespondenca Janeza Nepomuka Primca«

(1808—1813) izide morda že pred koncem leta, rokopis za nadaljevanje moje slovstvene zgodovine v izdaji Slovenske Matice je tudi že pripravljen. To kaže, da sem zadnjo polovico leta popolnoma posvetil Prešernu.

Kakšne težkoše so se pojavile med delom in doprinesle k zamudi — sem vprašal g. profesorja.

— Najdaljše zamude vsekakor povzroča redakcija in korektura teksta. Sprejeti je treba seveda poslednjo izpričano pesnikovo obliko. Prireditelj nove izdaje, ki noče čitatelju onemogočiti užitka velikih umetniških pesnikovih tendenc, sme pač modernizirati njegovo pisanje, ne sme pa zabrisati nobene značilnosti tistega njegovega gorenjskega govora, v katerem je pesnik sam čital svoje pesmi in na katerega je oslonil vso muziko svojih verzov in njihov ritem. To se pravi: moderniziral sem pevec v pevec, sim v sim, tuga v tuga, per v prvi, serce v sree, vunder v vendar, spominj v spomin itd., ostavil pa vekomaj, iše, zlate leta, gojzd, željezo, kregulj, viharjov itd. ter vsa ločila in vse naglasne poslednje redakcije, izvenzmišne očitne pomote in napake. Pri redigiranju po teh načelih sem imel v osebi g. rektorja Ramovša najboljšega pomočnika, ki ga premore naša znanost.

V razgovoru je padla beseda o tem, ali ni Prešeren svojih »Poezij« sam korigiral in bi potem tekste v prvotni knjigi lahko veljal kot Prešernova zadnja redakcija?

Gospod profesor je na to opazko odvrnil: — Ne, pot do poslednje Prešernove re-

dakcije je bila čisto zelo dolga. Vaš poziv na »Poezije« z letnico 1847. me ni iznenadil. A »Poezije« imajo 192 strani, izmed katerih jih predstavlja, kakor se mi je odkrilo ob tretjem korigiranju teksta, za Tiskovno zadruge najbrž 48 — poslednjo pesnikovo redakcijo. Vestno je izkorigiral pesnik samo prvo polovico, ki je bila postavljena do 7. septembra 1846. Napak v njej nisem opazil, odstranitve od rokopa so neznatne n. pr. varij namesto varji, k oknu namesto k okni itd. Medtem je dobil Prešeren dekret za Kranj, 5. septembra 1846 je prisegel ter se začel pripravljati na preselitev. Drugo in tretjo polovico ali strani 17—48 je vse sam v Ljubljani korigiral, toda njegove misli so že bile drugje, na str. 20 ima zlog preveč; na str. 22 ni opazil, da manjka vejica; na str. 24 pa ostavil napaki naglas »doma«, čeprav je imel v »Čbelici« pravilnega »doma«; na str. 30 je prezel, da je »želtlec« in »percapljak« napakno naglašeno; na str. 36 ni odstranil napake vejice; na str. 41 se ob napaknem naglasu »učenie« ni spomnil, da bi moral besedo tako naglasiti kakor na 23. strani »učenie«, »odkaj« pa popravil v »dókaj« kakor ima pet vrst niže in drugje dosledno itd. Popravil pa je na 34. str. v »Nezakónski materic« »svóji« se mene sram'vali so« v »móji« se ...«, na str. 46 pa je avtoriziral pisavo »tjec« namesto »tjeec«, in sicer na osnovi rdeče korekture v rokopisu, ki so jo napravili menda v tiskarni. Po tretji polovici pa se začeljanj take pomote in zlasti odstranitve od rokopa, ki opozarja, da ni Prešeren najbrž niti četrte pole

več sam izkorigiral: »Al ljúbíš me, júdovska búl« (51. nam. »húbi?«); podaj (53: namestje podaj); šest dílj (63: nam. šest dílj); púbečv (64: nam. púbočv); ostrmíjo (74: nam. tipičnega Prešernovega gorenjskega: ostrmíjo); itd. Razlog? Prešeren se je proti koncu sept. ali v začetku okt. 1846 preselil v Kranj, a prav v to dobo nekako od 28. sept. do 8. okt. spada korigiranje 4. pole, če upoštevamo, da je bila do 7. sept. postavljena 1. pola, 15. dec. odtiskana dvanaesta, da se je rabilo torej za stavek in tisk pole povprečno 9 dni. Od str. 49 ali vsaj 65 dalje je »Poezije« korigiral nekdo drugi, ne avtor, a pesnik je bil z njegovim »korigiranjem« tako malo zadovoljen, da so morali 9. polo staviti iznova ter prvi tisk shraniti med »defektne primerke« (primerk »Poezije« s tako »zavrženom« 9. polo ima licejka pod signaturo 19.673). Poslednja pesnikova redakcija za »Poezije« od 49. strani dalje je torej v cenzurnih rokopisih, ki sta oba shranjena: revizijski, ki je v Narodnem muzeju, in tiskarski, ki je ostal pri Blazniku. — Toda, kdor misli, da je s to ugotovitvijo o cenzurnih rokopisih prireditelj nove izdaje glede teksta rešen vseh dvomov in iskanj, se hudo moti. Že ob pripravi teksta za Tiskovno zadruge sem ugotovil, da revizijski rokopis ni »prvotnejši« od tiskarskega, kakor se je trdilo, ampak da je velika večina njegovih listov, kakor pokažejo variante v drugih knjižnih novih izdaj, prepisana po dotičnih straneh tiskarskega primerka. Drugače je muzejski rokopis važen; na str. 119—120 ima epigrame, zaradi ka-

Vsi vedo, da je velefiln
TARZAN IN NJEGOVA DRUŽICA
 največja senzacija za staro in mlado
JOHNNY WEISSMÜLLER MAUREN O'SULLIVAN
 Popolnoma novo. Divne scene. Ne zamudite prilike.
ELITNI KINO MATICA
 Telefon 21-24
 Predstave ob 4., 7.15 in 9.15 uri zvečer
 Rezervirajte vstopnice

Domače vesti

* Šestnajstič se bo danes obnovila obletnica smrti Ivana Cankarja. Da bo njegov spomin dostojno počaščen v vsej Jugoslaviji, bo današnja nacionalna ura ob 19.30 v radiu posvečena velikemu pokojniku. O življenju in delu Ivana Cankarja bo predaval g. Juš Kozak.

* Spominska plošča kralju Aleksandru v Zagrebu. V zagrebskem Domu usmiljenja je v nedeljo senator Franjo Kukuljević-Sakcinski pred številnimi predstavniki in občinstvom odkril spominsko ploščo, v katero je vklesano: »V znamenje hvalečnosti za plemenito dobro delo Aleksandra I. Ureditelja, ki je padel od zločinske roke mučeniške smrti 9. oktobra 1934. v Marcellu«. Po odkritju je bila komemoracija v Narodnem gledališču.

* Proslava 70letnice organizatorja srbskega združenstva g. Mihajla Avramovića je bila v nedeljo svečano proslavljena v Beogradu. Zaslужnima jubilarja je obkrožilo veliko število sodelavcev, prijateljev in spoštovalcev. Obenem z lepim življenjskim jubilejem je g. Avramović praznoval 40letnico delovanja v združenstvu. Proslava je vodil predsednik Zveze nabavljajalnih združenj državni uslužbencev g. Miloš Stubić, ki je jubilarju poklonil krasno spomenico, gospej pa velik soplek cvetja. Zvrstili so se številni ugledni govorniki, slednjim se je z lepim govorom zahvalil jubilar.

ZA PULOVERJE
ANGLEŠKA VOLNA
TONI JAGER.
 Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

* Prvi Francoz naš pilot. Pilotka Šola osrednje pravce Aerokluba v Beogradu nam je dostojno v dveh letih dal 42 diplomiranih pilotov, od tega lani 24, letos pa 18. Med slednjimi je v nedeljo pri svečanem zaključku tečaja dobil diplomu tudi francoski rojak g. Jean Languet, doma iz okolice Pariza, sicer pa ravatelj tovarne za popraviljanje letalskih motorjev v Zemunu.

„Aromatin“

je za klobase, »Aromatin« je za pečenke, »Aromatin« je za obare, »Aromatin« je za vse.

* Zanimiv novinarski par v Jugoslaviji. V Beogradu sta priselila znana nemška novinarka in književnica gospa Anita Joachimova in g. Alfred Eisenstätt, fotoreporter ameriške »Associated-Press«. Gospa piše zanimive vtise s svojih potovanj križem sveta, njen tovariš pa vedno z izvrstno uspešnimi slikami ilustrira njene dopise. Že nad leto dni potujeta skupno in slovita v evropskem novinarskem svetu po tem, da je on najboljši plačani fotoreporter v Evropi, ona pa kot dama, ki najbolje pozna 50.000 najuglednejših osebnosti. V Beogradu sta odpotovala v Skopje.

* Predavanje ZKD na deželi. Narodna čitalnica v Kamniku priredi pod okriljem ZKD jutri ob 20. predavanje. Predavanje bo dopolnjevalo lepe skopične slike. Predaval bo prof. g. Kolar. — V zvezi s predavanjem priredi ZKD predavanje jutri ob 17. o pokojnem Viteškem kralju Alek-

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
 V ŠISKI. — Telefon 33-87

Premiera vesele češke operete
Sveti Anton vseh zaljubljenih patron

Režija Svatojuka Innemanna. Glasba Jara Beneša. V glavnih vlogah: Ljuba Hermanova in František Paul. Predstave se vrše v torek, sredo, četrtek in petek ob 7. in 9. uri zvečer. Rezervirajte si vstopnice! Tel. 33-87.

PRIDE! PRIDE!
»KRALJA VALČKA«

terih je Prešeren ta list za tiskarja iznova prepisal, da je ugledni cenzuri na Bleiweisnu, ter nekateri stvar pustil, na str. 174—199 ima »VI.« Namerke nemških in pomembnih poezij, ki ga tiskarski nimar, kot »VII.« oddelek je imel popravljeni »Krst« (danes v muzeju pod signaturo 3508), medtem ko je oni primerek tiskanega »Krst« iz 1836, po katerem je Blaznik 1846 tiskal ta tekst za »Poezije«, danes izgubljen, revizijski rokopis pa ima tudi razne korekture, ki jih je predlagal Prešeren pred izdaviteljo Poezije cenzuri, če se Marn ne moti, Anton Oliban. 1845/46, služatelj drugega letnika filozofije (med drugimi bi bil ta korektor naslov »Nezakonska matič rad nadomestil z novim »Nesrečna matič«).

Toda za iskanje poslednje Prešerove redakcije muzejski tekst vendar ni niti približno tako važen, kakor tekst za tiskarja: ves čas tiska Poezije je ostal namreč pod zaporo pri knjižnem revizorju Pavšku, tako da na tisk »Poezije« ni mogel direktno praviti vplivati.

Potemtakem je prava sreča, — sem rekel gosp. profesorju, — da se je obrnil tiskarski rokopis.

— Dobro ste rekli: sreča, da se je obrnil tiskarski rokopis in zaslugi so si pridobili Blaznikovi nasledniki, da so ga izdali 1908 v faksimilirani izdaji! Toda zopet Vas moram ustaviti s: toda! Faksimilirana izdaja ni tako »do pifce natančen posnatek«, kakor je trdilo založništvo v oglaš, ki ga je 1908 prinesel »Slovane« (kolegu Prijatelju sem dolžan hvalo zanj). Med korigiranjem

sandra Ureditelju. Predaval bo profesor g. Drago Slepšnik.

* Slovenska veselica v Sarajevu. Sarajevski Sloveni so v soboto v prostorih Hrvatskega pevskega društva »Trebević« priredili tradicionalni Miklavžev večer. Prireditve so se udeležili tudi zastopniki raznih društev.

* Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu. Kraljice Marije ulica 3. priredi v sredo 12. t. m. društveni sestanek. Predaval bo dr. Karlo Lušicki o anglini in njenih posledicah. Začetek ob pol 21.

* Službeni list dravske banovine. Objavlja v 99. številki ob 8. t. m.: Uredbo o izvajanju javnih del; Navodila za poslovanje po zakonu o zatiranju spolnih bolezni in pravilnik za izvrševanje tega zakona ter pristojbine po zakonu o zatiranju spolnih bolezni.

* Skupinska potovanja smučarjev v Mallnitz (Avstrija). Avstrijski turistični biro v Beogradu priredi skupinska potovanja v Mallnitz, ki je smučarjem dobro znan zaradi svojih dobrih smučarskih terenov in smučarske šole. Ker so cene izleta izredno nizke, je slehernemu smučarju omogočeno 8 ali 14 dni prebiti v avstrijskem smučarskem rajju Mallnitzu. Odhod iz Ljubljane bo 7. januarja l. 1935. ob 10. Vožnja in vsa oskrba staneta 1330 Din za 13 dnevno bivanje, 934 Din za 8 dnevno bivanje. Avstrijski vizum je brezplačen. Informacije in programi se dobe pri »Putniku« v Ljubljani, ki sprejema tudi prijave do 28. t. m.

* Železniški upokojevec v vednost! Podaljšanje rumenih legitimacij za leto 1935. je v tekni. Vsak upokojenec naj odda legitimacijo svoji najbližji postaji, kakor vsako leto. V Ljubljani stanujoči na glavnem, gorejskem in dolenskem kolodvoru v računski pisarni najkasneje do 16. t. m. Priložiti je potrebno: za otroke preko 18 let starosti, če so dijaki, šolska potrdila; za hčerke v službi, ki pa ne zaslužijo več ko 200 Din mesečno, potrdilo delodajalca in bolniške blagajne; za hčerke brez službe pa, da so brez imetja in v oskrbi staršev. Na vseh potrdilih je potrebna naslednja klavzula: »Takse prosto po čl. 6. zakona o takсах v zvezi s §§ 102 in 105 zakona o državnem prometnem osobju. Obenem je potrebno oddati stare vložke in 1 Din za novi vložek. Vsak naj vzame s seboj tudi penzijski dekret. Kdor bo pa svojo legitimacijo v tem letu še rabil, jo lahko odda po novem letu.

* Visoka starost. V Doboju v Bosni živi starka Nada Delčeva, ki je 7. t. m. dosegla 120 let. Omožena je bila petkrat, ima 12 sinov in lepo število vnukov in vnukov. Nedavno je v tretji dobila zobe. Spominja se dobro svoje mladosti in rada pripoveduje, kakšen je bil Dobj v njenih otroških letih. Starka živi od občinske miloščine.

* Iz finančne službe. Za finančnega tajnika 8. položajne skupine je imenovan Božić Ivan, dosedaj konceptni pripravnik pri odseku IV. pri fin. direktorji, premeščen pa je Kalin Ivan, geometer 7. položajne skupine iz Maribora, h katastrofi upravi v Ljubljani.

* Smrt častiljivega Slovenca na Korškem. V Podkloštru na Korškem je umrl g. Mihael Keršič, tamošnji posestnik in trgovec. Bil je doma v Podbrezjah na Gorenškem in je dočkal častiljivo starost 89 let. Kljub dolgoletnemu bivanju v tujini je ostal do smrti zvest sin svojega naroda. Čas pogreba, ki bo v Podbrezjah, bo š. naznanjen.

* Vlomi v Mokronogu. Tudi dni je bilo vlomljeno v trgovino g. Ladislava Ferka v Mokronogu. Vlomilci so vdrli skozi okno sosednje sobe in šli od tod v trgovino, kjer jim je pač znano, da v prtiliču ni nikogar in stanujejo vsi stanovalci le v prvem in drugem nadstropju. Pokradli so blaga za okoli 13.000 Din. Moralo jih je biti več. Odnesli so okoli 80 srajc, mnogo moke in drugega. Prejšnji večer pa so vlomili v trgovino z mešanim blagom v Laškem, kjer so tudi napravili za kakih 7000 Din škode. Orožniki so zločincem že na sledi.

* Rokovništvo okrog Boča. Iz Poljčan nam pišejo: Zaradi tatvin in drugih pregreškov znani 20letni France K. je postal kar cel rokovanec. V začetku jeseni so ga zalotili, ko je kradel grozdje, obleko, denar in kar mu pride pod roko. Hotel se je

teksta za TZ sem postal pozoren na nekatere stvari v faksimilirani izdaji: Prešerove pomote? Začel sem polzevodati in izvedel, da ne gre za fototipografijo, ampak za delo spretnega risarja, ki je poteze z roko prenašal v kamen: torej najbrž ne Prešerove, ampak risarjeve pomote! Kje je rokopis, da primerjamo posnetek z izvirnikom? Izvedel sem, da je v Celju. In sedaj čakam na priliko, da potrkam na potrepeljivost srečnega posestnika, ki mi v interesu znanosti pač ne bo odrekal dovoljenja, da kolacioniram svojo faksimilirano izdajo ob njegovem izvirniku. Znanstvena vest mi ne dovoljuje, da dam imprimatur za tisk teksta, dokler še imam upanje, da bom mogel odstraniti zadnje dvome.

Tako torej pridemo v kratkem valje vsem tekočim do prve knjige Vasega Prešerna. Kaj vse bo v prvi knjigi, gospod profesor? — Predvsem bo v tej knjigi obsežna biografija Prešerna, v kolikor je važna za razumevanje Prešerna kot človeka in njegove poezije. V tej uvodni razpravi ne bom Prešerna vrednotil kot pesnika: podoben komentar in estetska ocena izideta v drugem zvezku, kjer bodo med komentarjem ponatisnjene tudi vse variante. Seveda bodo že v uvodni biografiji prve knjige omenjene vse pesnitve s posebnim ozirom na kronološki red, v katerem so nastajale, in posebnost poezije, ki jo posvečena v vsaki dobi prav razpoloženju, iz katerega so pesmi rasle. — Dalje bodo v knjigi ponatisnjene »Poezije« iz l. 1847, na koncu dveh oddelkov pa tudi tiste pesmi, ki jih je v prvotni

Jod proti sklerozni, brom in fosfati za živce, mangan za kri, magnezij za žolc in jetra, litij proti sečni kislini, težke kovine za protoplazmo in žleze, ogljikova kislina za srce in žile, kalij za ledvice, kalcij proti vnetju, kataru, žveplo proti revmi, alkalije proti ledeni kislini in še mnoge druge zdravilne minerale proti nastajanju kamnov, krčem itd: vse te sestavine vsebuje izmed vseh mineralnih vod vse Jugoslavije samo znana

Radenska!

Zato je tako dobra, pitna in zdrava!

namreč ženiti, pa si je za svatbo vse lepo priskrbel. Ko so ga razkrinkali, je pobežnil in se skril. Dne 7. t. m. se je zgodil zjutraj pojavil v Poljčanah. Splazil se je v hlev posestnika Roberja Simona in mu odvedel lepo rejeno kravico. Gospodar je tistega jutra vstal že ob 4. Takrat je bila kravica še v hlevu, čež pol ure pa je že ni bilo več. Obvestil je o tem orožnike, ki so šli takoj vestno na delo. Tudi Rober sam je zasledoval rokovanca. Po dolgem iskanju ga je res našel na Boču s kravo. Ko je France zagledal Roberja je pobežnil v gozd, kjer se zdaj skriva. Prav po rokovanstvu diši tudi razcefran listek, ki so ga našli na praznik nalepljenega na brzono

Danes kot dopolnilo
poročne svečanosti
princeze Marine z vojvodo Kentskim
ELITNI KINO MATICA

javnem drogu. Na listku je bilo prav nerodno napisano: »Franc K. si je sam vzel smrt. Obžalujemo kot kolegi. Nazadnje je rekel: Adijo vas domače. Blizu na Boču leži, mi še pa gremo po svetu«. Orožniki ki so listek spravili in ostala javnost, ne dvomi, da se je rokovanec spet enkrat porigal z ljudmi, kakor je že večkrat storil.

Garbo
Kraljica Kristina

* Kupujte za božič in novo leto Ciril Metodove razglednice! Kupujte domače blago!

* Eden izmed najlepših tujih romanov, ki je bil v zadnjem času preveden v slovensčino, sta Vossova »Dva človeka«. Založba te knjige je prešla že od več narodnikov pisma, da so zadovoljni s knjigo. Tako pravi eden izmed njih, da ni čudno, če je knjiga izšla v nemškem originalu že v ogromni nakladi 700.000 izvodov, saj so redki romani, ki bi ljubavne tragedije opi-

Samo še danes vesela opereta
Viktor in Viktorija
RENATA MÜLLER
HERMAN THIMIG
ZVOČNI KINO IDEAL
 Predstave ob 4., 7. in 9.15.

sovali s tako iskreno pristranostjo in s tako globokim čustvovanjem. Na finem papirju tiskana in moderno v celu platno vezana knjiga stane 50 Din, enako vezana, a na cenejšem papirju tiskana 34 Din in broširana le 24 Din. Naročila sprejema iz priznanosti uredništvo »Domovina«, Ljubljana, Književna ulica 5. Naročite se kar z dopisnico, da vam založba pošlje polovico. Ko prispe denar, se knjiga nemudoma odda. Roman »Dva človeka« je tudi prav primeren božični dar med odraslimi.

* Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škropljeno perilo v najlepšo izdelavo.

* Pozimi, ko je hrana težka, pijte Radensko za čiščenje krvi.

ZVOČNI KINO DVOR, telef. 27-30
TOM MIX v velesenzaciji
MINUTA PRED 12 URO
 Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer
 Cene najnižje: Din 4.50 in 6.50

izdaji ni, ki pa jih je sam pesnik smatral za pomembne in jih je izpustil zaradi cenzure ali iz osebnih razlogov. Na koncu oddelka z baladami in romanami izidejo še »Ponočnjaki«, »Romanca od strmega grad«, »Nebeška procesija«, »Sveti Senan« in »Nu-na in kanarček«. Na koncu oddelka z različnimi poezijami izidejo še »Elegija svojim rojakom«, »Smarna gor« in »Janezu Hradeckemu«. Dalje bo v prvi knjigi Dodatek slovenskih tekstov, namreč pesmi, ki nimajo literarne vrednosti, kakor razne prigodnice, napisi, posvetila in podobne. Tretji del knjige bo obsegal Prešerove nemške pesmi v kronološki razvrstitvi, in sicer najprej izvirne, nato prevode lastnih slovenskih pesmi in naposled prevode iz poljščine. Slednji izide v prvi knjigi korespondence, in sicer Prešerova pisma drugim in pisma drugim Prešernu. Tudi ta bodo urejena v kronološki zaporednosti. Knjiga bo imela elegantni format »Slovenskih protestantskih piscev« iz založbe in bo opremljena tudi s slikami: tako bi si želel za začetek knjige idealizirano Prešerna iz tridesetih let, ki ga izdelata neki naš priznani slikar, potem bodo tu slike: Primčeve Julije, Andreja Smoleta, Matije Čopa in Prešerove hiše v Vrbi. Druga knjiga, ki izide nekoliko pozneje, bo imela komentar za vsako pesem v zaporednem redu prve knjige poleg že omenjene uvodne razprave z estetsko oceno vsega Prešerovega dela. Tu bo tudi komentar za korespondenco in dokumentacija k razpravi v prvi knjigi in indeks. Že iz tega lahko posnamele,

Iz Ljubljane

— Ljudska univerza. Danes ob 19.15 se nadaljuje na drž. trg. akademiji na Bleiweisovi cesti socialno-gospodarski tečaj. Predava g. dr. Mihelak.

— Prisega vojaških obveznikov katolikov v Mostah pri Ljubljani bo v nedeljo 16. t. m. pri Komandi vojnega okrožja, kasarna vojvode Mišiča v Ljubljani. Vsi vojaški obvezniki, rojeni v letu 1884. do 1913. ki so pristojni v občino Moste in niso začasno ali stalno za vojaško službo nesposobni, naj se zberejo navedenega dne točno do 10. dopoldne v gori označeno kasarno v Maistrovi ulici, kjer jih bosta pričakovala predsednik občine g. Pavlič in občinski vojaški referent. Obvezniki tujih občin, ki so se zaradi prisige javili pri občini Mostah, se pridružijo domačinom. Kdor izmed tujcev se še ni javil, naj to stori takoj, najdalje pa do torka 11. t. m. do 6. zvečer. K prisigi naj pride vsakdo trezen, točno in dostojno! Neopravičeno zaostale zamudnike in nedostojne bo vojaško oblastvo strogo kaznovalo.

— Rez. častniki, ki iz kateregakoli vzroka v nedeljo niso prisegli Nj. Vel. kralju Petru II., naj se najkasneje do petka zjutraj v mestnem vojaškem uradu na Ambrozevem trgu št. 7-1, soba 1, da bodo vpisani v seznam naknadne zaprisege, ki bo v nedeljo 16. t. m. ob 9. na letnem teledašnju Ljubljanskega Sokola v Tivoliju.

— Sokol na viču sporoča članstvu, ki še ni položilo prisige dne 1. decembra, da bo zaprisega jutri in v četrtek 12. t. m. od 19. dalje v pisarni Sokolskega doma Kdor ne pride k zaprisegi bo brezpogojno črtan.

— Sokolsko društvo Ljubljana II. obvešča vse ono članstvo, ki ni 1. decembra položilo zaoblube Nj. Vel. kralju Petru II. naj to stori v sredo 12. t. m. ali v petek 14. t. m. ob pol 19. v telovadnici I. državn. realne gimnazije v Vekovi ulici. Ono članstvo, ki zaoblube ne bo položilo, bo po odredbi zveze SKJ črtano.

— Starešinstvo Jadrana se opozarja na članski sestanek, ki je sklican za drevi ob 20. v restavraciji »Zvezda«. Na dnevnem redu bo razgovor o našem teku. Odbor prosi g. starešine, da se sestanka polnoštevilno udeležijo!

— Spored komornega koncerta v petek 14. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani pod naslovom: »Koncert klavirskega tria« je naslednji: 1) Čajkovski: Trio v a-molu I, 2) Ravel: Trio in 3) Turina: Trio. Spored izvaja naše najnovije komorno združenje, ki ga tvorijo trije člani proforskega zbora ljubljanskega državnega konservatorija in sicer: Rupel Karlo (violina), Leskovic Bogomir (violinčelo) in Lipovšek Marijan (klavir). Vsi trije so zleti umetniki, izvrstno uigrani in vsak njihov nastop do sedaj je bil prav gotovo umetniški dogodek v našem koncertnem življenju. Vstopnina je zelo nizka, sedeži po 15, 12 in 10 Din. ejojiška po 5 Din so v predprodaji v knjižarni Glasbene Matice. Občinstvo je najvišjevalje vabljeno, da poseti v velikem številu ta komorni večer.

— Predavanje v društvu »Pravniki«. V petek 4. t. m. priredi društvo »Pravniki« točno ob 18. uri v Justini palači dvorana št. 79 predavanje. Predaval bo g. senator dr. Vladimir Ravnihar »O postanku in razlaji § 160 zakona o neopornem postopku«. Odbor vabi vse člane in prijatelje društva, da se tega zanimivega predavanja v čim večjem številu udeležijo.

— Štepičeva organizacija JNS prosi člane, da se polnoštevilno udeležijo pogreba pokojnega Antona Gregorčiča jutri ob 14.30.

— Sokol I. Ljubljana Tabor sporoča svojem članstvu, da je nenadno umrl dolgoletni član Anton Gregorčič. Pogreb bo v sredo ob pol 15. iz Hirske ulice 19. Pozivamo članstvo, da se pogreba udeležijo v čim večjem številu, v civilu z znakom. Zdravo! Uprava.

— Umrl je g. Pavel Fugina, nadspredovnik v pokopju. Bil je vzoren uslužbenec in dober družinski oče. Njegova smrt obkokujejo z vdovo dva sina, hčerka in krog ostalega sorodstva. Pogreb bo jutri ob 16. iz Vošnjakove ulice. Blag mu spomin, zalutjnim naše sožalje!

— Razstava jaslic v Jakopičevem paviljonu ustvarja pravo božično razpoloženje. V lepi ureditvi se vrtijo veleznamitve starinske jaslice, preproste domače jaslice, pravi zakladi slovenske hiše, slono-koščne miniaturne jaslice, krasni razbarki izdelki slovenskih umetnikov-samokov, posamezni kipi visoke umetniške vrednosti, slike na steklo, več sto let stare dragocene grafike in reliefi, slike sv. družine. Herlein, Langus, Wolf, Subic, Kralj, Kraljeva, Penkov, so imena, ki morajo pritegniti ljubitelje umetnin in narodnega blaga. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 19. Vstopnina za odrasle 4 Din za otroke 2 Din, za mladinske skupine po 10 oseb in šole po 1 Din.

— V kratkem bomo imeli priliko občudovati najnovejši filmsko delo Grete Garbo. To je monumentalni velefilm »Kraljica Kristina«. O tem delu gre glas, da je najboljša in najdovršenejša delo, kar jih je v zadnjem času ustvarila moderna kinematografija. Film bo že v nekaj dneh na programu v Elitnem kinu Matici.

da tako zasnovani Prešeren povzroča mnogo dela in priprav ter se ni čuditi, ako izide z neko zamudo.

Ze ob vpogledu v korekturne oduse, ki so se nabrali za prvo knjigo, sem se lahko prepričal, da je pripravljajoča se izdaja Prešerna res združena z obsežnim in podrobnim delom, kakor si ga povprečen čitatelj, ko bo dobil knjigo v roke, sploh ne bi mogel dovolj predstaviti. Na videz ne bi bilo nič lažjega, nego po tolikem razmahu prešernostvoja izdati Prešernovo zbrano delo. To pa velja k večjemu za navadno izdajo in še pri tej obstoje problem in težkoče, ki nam jih je gosp. profesor malo prej vsaj delno razložil. Izdaja, kakor jo pripravlja za Tiskovno združenje, pa mora biti znanstveno na višku, tako popolna in v podrobnosti dognana, da bo ostala za dolgo dobo definitivna kritična izdaja največjega slovenskega klasika.

Za nekoliko več potrpežljivosti bodo torej naročniki in vsi drugi, ki jih zanima Prešeren prof. Kidriča, oškodovani s tako izdajo, ki bo v pravem pomenu besede dogodek na našem knjižnem trgu.

Ali si že član
„Vodnikove družbe“?

Samo
SETA
vložke

— ZKD film »Valček ljubezni«, ki se bo v petek predvajal na programu ZKD je eden izmed onih filmov, pri katerih občinstvo živa in se zabava. Ta film je tudi pri nas svojočasno dosegel prav lep uspeh in publika je bila navdušena nad ljubko vsebino, kakor tudi nad igranjem.

— Uprava JNAK »Edinstva« izjavlja, da ni priobčila v »Jutru« dne 25. p. m. notice z naslovom: »Lepa nacionalna zmaga na univerzi«. — Tajnik obveščevalne članice, da morajo priti 12. t. m. ob 15. brezpogojno v klubov lokal. Čuvajno Jugoslavijo!

— Jugoslovensko kirurško društvo, sekcija Ljubljana bo imelo redni sestanek 11. t. m. ob 18. v predavalnici ženske bolnišnice v Ljubljani z nastopnim sporedom: Dr. Lavrič: Poročilo o kongresu v Brau — demonstracija primera poškodbe; dr. Pogačnik: Demonstracija ozdravljene primera ca labii et maxillae.

— Ljubljanski šahovski klub. Jutri ob 20. v kavarni »Evropa« brzoturnir. Igralni naj pridejo točno.

— TK Skala sporoča, da je za petek 14. t. m. napovedano predavanje Hansa Ertla o letošnji mednarodni ekspediciji na Himalajo zaradi nenadnih ovir preloženo na kasnejši čas. Datum predavanja bo javljen pravočasno.

Patent kolo za štetilnike »Herkules«
 50% štedi na drvi in času

Zahtevajte v vsaki trgovini z železnino.

— Akademski klub montanistov si je na rednem obnem zboru 23. novembra izvolil nastopni odbor: predsednik Ranzinger Hubert, podpredsednik Hohnjec Milek, tajnik I. Robljek Vinko, tajnik II. Duhovnik Jože, blagajnik Tancig Branko, gospodar Berce Polde, knjižničar Mandić Nikola, arhivar Vitovović Zoran in referent za ferjalno prakso Gostiša Boris.

— Jadranski (ke)! V sredo 12. t. m. bo ob 20. važen članski sestanek s predavanjem g. dr. Tume o socialni demokraciji in inteligenci. Po predavanju razgovor o poklonitvi nacionalne mladine na Oplencu. Vsak prijavljene se mora sestanka brezpogojno udeležiti, kar bo sicer črtan iz seznama prijavljenecv.

— Jadranci! Udeležite se članskega sestanka s starešinskim društvom, ki bo drevi ob 20. v restavraciji »Zvezda«. Udeležba častna dolžnost.

— Ljubljanska moška podružnica CMD bo imela občni zbor v sredo 12. t. m. ob 18. v pisarni, Beethovnova ulica 2.

— Zveza gospodinj priredi tečaj za drobno pecivo v petek 14. t. m. Pričetek ob 15. uri. Prispevek 15 Din. Prijave najkasneje do četrta na Bregu 8.

— Zveza gospodinj prireja ob sredah ob 16. uri v svojih društvenih prostorih na Bregu 8, predavanje o električni kuhni. Vabljene gospe članice, da si ogledajo ta predavanja. Predava gđc. Šerkova. Pokušnja jedil. Vstop prost.

KODAK FOTOPAPARATI
 »JUGOAGENCIJA« ZAGREB, Dravkovičeva 34

— Ze nad teden dni pogrešajo g. Miroslava Beznika, krojača, ki je zadnje čase močno trpel na živcih. Odšel je z doma 3. t. m. ob pol 9. zjutraj povsem neopažen. Je srednje postave, siba, molčeč, govori tiho, vendar razumno. Kdor ga najde, naj to blagovoli takoj sporočiti upravi policije v Ljubljani.

— Za četrtim iz Soteske. Policija z verno nadaljuje preiskavo, da razkrije zadnje tajnosti, ki so še ostale okrog zagoneznega roparskega napada v Soteski. Pri zasliševanju prvih treh aretirancev je polagoma prišlo na dan, da »Francelj«, ki ga je navedel prvi osumljenec od vsega početka za svojega komplica, v resnici eksistira. Njegovo ime, ki se z imenom »Francelj« sicer ne ujema, je v policijskih registrih že zdavnaj zabeleženo, in kakor pričajo izpovedi njegovih treh tovarišev, je bil pri zločinu v Soteski v resnici dejanski udeleženec. Policija je zdaj na sledi za tem četrtim osumilcem, in kakor je upati bo kmalu za zapah. Po konfrontaciji s Kalanovo, ki si je že do dobra pomagala od dobljenih ran, bodo vsi aretiranci izročeni sodišču.

— Tone Žabkar je delal tudi v Ljubljani. Kakor je poročalo nedeljsko »Jutro«, so v Novem mestu aretirali znanega sodelavca ustreljenega Janeza Mrvarja in Jožeta Stanklija, Antona Žabkarja iz Podulci pri Raki v krškem srezu. Za njegove čine se je zadnji čas zanimala zlasti zagrebška policija, ker je izvršil več vlomov in tatvin po Hrvaškem. Orožniki, ki so ga aretirali, pa so našli pri njem tudi kolo znamke »Skandia« s tovarniško številko 88.718 in z evidenčno tablico 2-94965-1. To kolo je bilo na god sv. Miklavža ukradeno trgovskemu potniku Francu Bregarju iz Ljubljane, ki ga je za hip pustil v veži hiše na Tyrševi cesti 55. Ta ugotovitev ljubljanske policije je odkrila, da je bil Tone Žabkar zadnje dni po svojih postih tudi v Ljubljani.

— Lastniki koni, voz in biciklov, ki so prešli vojaške knjižice za svoje konje, voze in bicikle, se pozivajo, da vse te vojaške knjižice oddajo v mestnem vojaškem urdu na Ambrozevem trgu št. 7, soba št. 3. po naslednjem vrstnem redu: Lastniki z začetno črko A do J v sredo 12. decembra, K do O v četrtek, P do S v petek in T do Z v soboto 15. t. m.

iz življenja na

Lep uspeh obrtniškega sejma

Ljubljana, 10. decembra
Z razprodajo razstavljenih predmetov se je zaključil obrtniški sejem z gromitnim in moralnim uspehom. Ugodne kupčije, številni zlasti razstavljalci galanterijske, čevljarke, oblačilne, knjigovodske, kolarske in mizarske stroke in pa obrtniki, ki so se udeležili prav uspešno aranžirane umetnostno obrtne razstave. Za zaključek razstave so se v nedeljo zvečer vsi udeleženci zbrali na družabni sestanek v sejmiskem bufetu, kjer sta jim trdili Javornik in Tušar prav dobro postregli. Pri tej priliki je imel predsednik sejmskega odbora gospod Josip Rehek kratak nagovor, v katerem je naglasil uspeh te prve obrtniške razstave, in izjavil, da bo obrtniški sejem ostal v bodoče trajna prireditel Ljubljane. H. Glanču »Z obrtniške razstave v Ljubljani, ki smo ga objavili v soboto, pristavljamo, da predstavljata objavljeni fotografiji poleg predmetov iz Sadnikarjeve zbirke tudi nekaj najnovejših izdelkov mizarske trvdke Feliksa Zupana.

Iz Celja

— Svečana zaprisega rezervnih in upokojenih oficirjev je bila v nedeljo dopoldne na Glaziji. Tam se je zbralo okrog 500 rezervnih in upokojenih oficirjev. Na Glaziji je bila postavljena tudi častna četa na govorcu z zastavo 39. pehotnega polka. Po nagovoru g. opata Juraka, ki je lepih besedah opisal življenje blagopokojnega kralja in njegovo veliko delo za mir ter pozval vse navzoče k delu za mir, so najprej katoliški prisegli zvestobo Nj. Vel. kralju Petru II. Po nagovoru g. prote Cudiča in evangelijskega vikarja so prisegli zvestobo tudi pravoslavni in evangeličani. Nato se je poveljnik celjske vojaške okrožja g. polkovnik Gavrilović v vznešeni besedah spominjal blagopokojnega kralja, ki so mu vsi navzoči zaklicali trikratni »Slava!«. Na poziv g. polkovnika so se vsi rezervni in upokojeni oficirji podali v poslopje drž. realne gimnazije, kjer so oddali pismene prisage.

Posetite razstavo

Ljubljanski likovnih umetnikov v Unionski dvorani v Celju!

— Tatovi na delu. Dne 6. t. m. med 16. in 19. je nekdo ukradel trgovcu gosp. Slavku safarju iz neke veže na Kralja Petra cesti 800 Din vredno, črno pleskano kolo znamke »Bianchi«; v nedeljo okrog 6. jutraj pa je nekdo ukradel delavcu Ivanu Veburu iz Trnovelj, ko je bil pri maši v župni cerkvi v Celju, izpred cerkve 500 Din vredno, črno pleskano kolo znamke »Ipa«. V noči na soboto je nekdo ukradel zasebnici ge. Klari Plevčakovi v Kersnikovi ulici 40 iz kurnika pet kokaš.

— Roparski napad na Krekovi cesti. Ko se je vračala na Krekovi (Ljubljanski) cesti stanujoča služkinja Julijana Marovškova v soboto okrog 18.45 iz mesta in hotela zaviti s Krekove ceste domov, sta jo prehitela dva neznanca moška. Eden je zgrabil njeno ročno torbico, ki jo je držala pod pazduho, in jo hotel iztrgati, kar pa mu ni uspelo. Nato jo je drugi moški podrl na tla. Napadalec sta vzela na tleh ležečo služkinjo ročno torbico in zbežala po travnikih proti Lavi. V ročni torbici je bilo 49 Din, nekaj šlari, dva roba in rožni venec.

— Kino Union. Danes ob 16.15 in 20.30 zvočni film »Bila sem špijonka«, film »Pogrebne svečanosti za blagopokojnim kraljem in zvočna predigra.

Iz Maribora

— Spomeniku nedeljenja v Mariboru je namenjen koncert Glasbene Matice dne 17. t. m. v počastitev spomina blagopokojnega Viteškega kralja. V prvem delu nastopi mešani pevski zbor okrog 100 pevcev. Solo v altu poje g. prof. Lida Vedralova. Zbor bo izvajal Gallusovo moteto »Glejte, kako umira pravilnic, Mirkovo močeno skladbo »Domovina«, Grečninov »Oče naš« in Mokranjčev »Opelo«. V drugem koncertnem delu pride na vrsto Beethovnova III. simfonija.

— 35 letnica službovanja kot višji davčni kontrolor in glavni tajnik tukajšnje davčne uprave obhaja te dni g. Maks Merčun. G. Merčun je stopil prve dni decembra 1. 1899. v službo pri davkarji v Mariboru, kjer je služboval skozi pet let, nato je bil v službi pri večini davkarji Spodnje štajerske, zadnjih deset let pa stalno v Mariboru. Bil je eden izmed redkih državnih uradnikov, ki si je upal pod avstrijsko javno nastopati v sokolskem krogu že pred 30 leti. Zaradi svojega nacionalnega udejstvovanja je bil v začetku vojne kot politični osumljenec poslan na Gornje štajersko v pregonstvo. K jubileju mu iskreno čestitamo!

— Novi občinski proračun se je v večrajši seji proračunske komisije, ki ji načeluje mestni svetnik H. Saboty, detajlno obravnaval in sprjel. Po novem letu pride novi proračun v razpravo pred občinski svet.

— Mestni vojaški urad oblegan. Včeraj je velika množica vojnih obveznikov čisto napolnila večni prostor in stopnišče pred mestnim vojaškim uradom na Slomškovem trgu 11. Ljudi je bilo toliko, da je morala policija skrbeti za red. Naval na mestni vojaški urad je v zvezi z zapiranjem vojnih obveznikov, ki bo v nedeljo 16. t. m. na tezenskem dirkališču.

— Akademski starešine Triglava in Jadrana bodo imeli izredni članski sestanek v torek 11. t. m. ob 20. v lovski sobi hotela Orla.
— V veliko ljudsko planinsko slavo se je spremenila nedeljska svečana otvoritev koč na Kremžarjevem vrhu. Iz Maribora je odšla posebna skupina z znanim planinskim pesnikom Lude Zoržutom na čelu. Planinsko slavo je otvoril slovenjegraški zdravnik dr. Pohar, pozdravil je veličastni zbor planincev tudi dr. Hrašovec, ki je bil navzoč kot zastopnik bana. V planinsko šegavem tonu in poetičnem zanosu je spregovoril Lude Zoržut. Ljudstvo se je zbralo k tej pomenljivi planinski slavnosti z vseh strani okoli Slovenjgradca in Dravograd, celo iz daljnega Primoža so prišli. Bilo je prisrčno ljudsko planinsko slavo, ki bo vsem udeležencem ostalo v trajnem spominu.

— Brazdaši razstavljajo. V Kazini so razstavljena dela slikarskih umetnikov, vkljenjenih v »Brazdi«. Otvoritev je bila v nedeljo s posebnim nagovorom predsednika »Brazde«, glavnega urednika Radivoja Rehara. Dela ostanje razstavljena do 23. t. m., in sicer dnevno od 9. do 19.

— Črni umetniki zborujejo. V soboto zvečer so se mariborski grafiki, zastopniki črne umetnosti, sestali k slovesnemu večeru pri Gambirinu, da proslavijo 40letnico grafične službe svojih tovarišev Stržine od Cirilove tiskarne, Sobotkoviča in Juga od Mariborske tiskarne ter Fanečda od Ljudske tiskarne. Slavljenici so prejeli od tovarišev grafikov lepe diplome in darila. Castitke sta izrekla slavljencem med drugim tudi zastopnik ljubljanskih grafikov Tavčar ter zastopnik celjskih tovarišev Bauer. Za vse se je v imenu slavljencev zahvalil K. Stržina. Prisrčni proslavi delovnega jubileja so prisostvovali tudi zastopniki vseh štirih mariborskih tiskarn.

— Majhni harmonikarji poldejo v Rumunijo in Bolgarijo. Vršijo se že priprave za koncertni nastop majhnih harmonikarjev ISSK Maribora po raznih mestih Rumunije in Bolgarije. Naši malčki bodo tudi v teh dveh državah poskrbeli za utedev svojega slovesa. Turneja bo takoj po zaključku šolskega leta.

— Bodočnost letalstva. O tej temi bo predaval v petek v Ljudski univerzi dr. Kurt Wegener.

Gospodarstvo

Organizacija gospodarstva v Nemčiji

Po večmesečnih posvetovanjih je nemška vlada ob koncu novembra izdala izvršilno uredbu k zakonu o organizaciji gospodarstva. Ta uredba je znižala pred vsem zaradi tega, ker določa ustanovitve vsedržavne gospodarske zbornice, poleg tega pa ustanovitve regionalnih gospodarskih zbornic. Z novo uredbu so začrtane in razmejene naloge javno-pravnih gospodarskih zbornic na eni strani in privato-pravnih organizacij gospodarskih stanov na drugi strani.

Vse nemško gospodarstvo, razen kmetijskega, se po tej uredbi deli na 8 gospodarskih skupin, to so industrija, trgovina, rokodelstvo, banke, zavarovalnice in podjetja za proizvodnjo energije. Po strokah se vsaka od teh gospodarskih skupin deli v glavne skupine, strokovne skupine in strokovne podskupine. Gospodarska skupina za trgovino se n. pr. deli v dve skupini, in sicer za nadrobno trgovino ter za trgovino na debelo oboje za uvozno in izvozno trgovino. Vsaka taka glavna skupina pa se deli po strokah v strokovne skupine in podskupine. Vzporedno s to strokovno grupacijo pa gre določa stanovska grupacija po regionalnih načelih, kjer so obrati določene večje okolišča (dežele) ne glede na stroko združeni v posebnih zveznih organizacijah, ki imajo namen zastopati skupne gospodarske interese določene stanu (n. pr. deželne zveze industrije ali deželne zveze trgovcev oboje rokodelcev).

Medtem ko je za strokovna vprašanja pristojna organizacija po gospodarskih skupinah, za skupna stanovska vprašanja organizacija po okoliških ali deželnih zvezah, so vprašanja, ki se tičejo vseh gospodarskih stanov pridržana gospodarskim zbornicam. Za združitev gospodarskih interesov vseh gospodarskih stanov posamezne dežele oboje regionalnega okolišča se ustanovljajo v deželah oboje posameznih okoliških skupne gospodarske zbornice, kjer so zastopani vsi gospodarski stanovi. Tako bo n. pr. za vso Bavarsko ena skupna gospodarska zbornica, ki ji bodo pripadali predsedniki 9 industrijskih in trgovinskih zbornic ter 9 obrtnih zbornic, poleg tega pa še predsedniki deželnih skupin industrije, trgovine, rokodelstva, banke, zavarovalnic in podjetij za proizvodnjo energije. Da bi se po tej primeru upoštevali interesi kmetijske skupine oboje prehranskega stanu, bo v taki skupni regionalni gospodarski zbornici s posebnim predstavnikom zastopan tudi prehranski stan. Kot centralni organ vsega obrtnega gospodarstva pa bo fungirala vsedržavna gospodarska zbornica, ki bo sliče sestavljena kakor regionalne gospodarske zbornice in bo predvsem posvetovalni organ državnega gospodarskega ministrstva. V delokrog vsedržavne gospodarske zbornice bodo prišla skupna vprašanja gospodarskih skupin, regionalnih gospodarskih zbornic, trgovsko-industrijskih zbornic in rokodelskih zbornic. Vsedržavna gospodarska zbornica in regionalne gospodar. zbornice imajo predvsem namen dovesti do izravnave interese posameznih gospodarskih stanov in skupin ter morajo imeti pri tem v vidu pred vsem interese vsega gospodarstva določene regionalne okolišča oboje vsega narodnega gospodarstva.

Zrebanje obveznic za vojno škodo

Šestnajsto zrebanje za dobitke obveznic loterijske 2.5 odst. državne rente za vojno škodo se je vršilo 3. t. m. v Beogradu in naknadno še 7. t. m. »Službene novine« od 8. decembra sedaj objavljajo uradno listo tega zrebanja, pri katerem so padli dobitki na naslednje obveznice (prva številka pomeni serijo, druga pa številko iz zrebanja obveznic):
z dobitkom 200.000 Din je bila izrebrana obveznica 5852-116;
z dobitkom 100.000 Din sta bili izrebrani: 6356-378 in 1816-386;
z dobitkom po 50.000 Din: 6049-379, 6115-166, 6666-144, 6906-7, 7887-670;
z dobitkom po 20.000 Din: 5339-124, 6102-640, 6425-30, 6460-878, 6683-53, 6886-888, 7385-346, 7748-590, 7910-985, 7955-493, 8733-886, 8860-139, 9131-1000, 9199-707, 9281-22;
z dobitkom po 5000 Din: 5150-800, 5214-235, 5328-934, 5330-172, 5339-893, 5384-4, 5449-659, 5524-831, 5631-718, 5704-686, 5757-

— »Dve arci v tričetrtinskem taktu«. Po tem znanem zvočnem slagerju je Robert Stolz priredil za oder in uglašil opereto »Izgubljeni valček«. Opereta se zdaj v tukajšnjem gledališču pripravljajo in bo premiera v kratkem. Tudi so že nastudirane »Hoffmannove pripovedke«, katerih vpriizoritev pride po »Izgubljenem valčku« na vrsto.

— Glasbena Matica v Mariboru. Izredni občni zbor bo 20. t. m. ob 20. v društveni pevski dvorani. Na dnevnem redu bo izpredmembra društvenih pravil. Vsi člani na zbor!
— Prodajalci »Jutra« za prodajo nedeljske številke v Pobrežju, Studencih, Tezmem in Radvanju se iščejo. Dober zašluček! Prijavitelj se je upravi v Gosposki ulici 11.

— Ne more dokazati alibi. V zvezi z vlomom, ki se je izvršil pri belem dnevu v stanovanju zasebnika Mihelača in tkalskega mojstra Reicha, kjer gre za precejšnjo škodo, okoli 4000 dinarjev, se niso mogli dognati nikakršni točni prstni odtisi. Vendar je policija zaradi suma udeležbe aretirala nekega delavca, ki vse odtise, Tezmem in Radvanju se iščejo. Dober zašluček! Prijavitelj se je upravi v Gosposki ulici 11.

Iz Novega mesta

— Vsem, ki so se me ob 50letnici spomnili in mi voščili, izrekam svojo prisrčno zahvalo. Novo mesto, 9. decembra 1934. Anton Mervič.

660, 5785-288, 5848-383, 5849-336, 5856-530, 6038-920, 6060-231, 6142-56, 6208-470, 6225-199, 6277-312, 6301-309, 6418-205, 6602-527, 6612-100, 6755-554, 6755-926, 6761-825, 7026-366, 7038-186, 7076-171, 7121-743, 7124-417, 7127-676, 7269-332, 7431-276, 7435-561, 7524-380, 7562-451, 7645-180, 7854-518, 7918-353, 8247-192, 8366-404, 8481-212, 8534-137, 8686-504, 9022-641, 9209-602, 9226-945;
z dobitkom po 3000 Din: 5025-992, 5075-956, 5113-414, 5222-75, 5232-674, 5401-716, 5511-243, 5578-904, 5583-19, 5587-821, 5593-506, 5648-207, 5655-772, 5687-292, 5703-531, 5705-513, 5777-542, 5778-655, 5801-449, 5823-32, 5887-681, 5922-76, 5954-22, 5984-708, 5988-875, 6003-606, 6139-753, 6223-82, 6270-85, 6316-307, 6333-224, 6367-74, 6374-472, 6441-819, 6441-988, 6468-946, 6483-504, 6513-511, 6570-574, 6671-678, 6690-946, 6703-278, 6705-972, 6746-93, 6767-489, 6890-363, 6917-981, 6949-928, 6952-686, 7086-290, 7167-483, 7229-988, 7247-782, 7270-907, 7301-674, 7348-68, 7408-551, 7425-923, 7438-683, 7461-044, 7464-46, 7481-397, 7515-658, 7553-627, 7568-769, 7582-279, 7695-921, 7698-480, 7769-55, 7777-166, 7782-113, 7995-115, 8002-670, 8031-43, 8060-371, 8100-993, 8118-587, 8179-284, 8247-625, 8252-34, 8274-32, 8386-878, 8388-378, 8391-434, 8425-642, 8474-906, 8518-920, 8546-673, 8556-240, 8640-764, 8677-243, 8804-863, 8885-935, 8944-106, 9002-492, 9040-946, 9058-40, 9235-829, 9291-177, 9324-316.

Gospodarske vesti

— Povišanje dividende Narodne banke. Že nekaj tednov se delnice Narodne banke na našem efektivnem tržišču stalno dvigajo. Sredi novembra so notirale še okrog 4100, včeraj pa je bil na beograjski borzi zabeležen že zaključek po 5000. Prvotno se je lo dvigovanje komentiralo s tem, da se vedno proti koncu leta delnice Narodne banke dvignejo za znesek običajne dividende. Ta dvig pa je letos mnogo večji. Beograjski »Privredni pregled« prinaša sedaj informacijo, da je pričakovati povišanje dividende in sicer od lanskih 300 na 400 Din.

— Ukrepi za zaščito italijanske lire. Italijanska vlada je izdala zakonski dekret, po katerem morajo vsi italijanski denarni zavodi, vsa podjetja in vsi privatniki v roku 10 dni odstopiti Italijanski banki tuje devize, terjatve, dobroimetja in kredite v inozemstvu. Prav tako morajo do konca tekočega leta prijaviti Italijanski banki vse inozemske vrednostne papirje, ki jih imajo v posesti, kakor tudi vse italijanske vrednostne papirje, ki jih držijo v inozemstvu. Poostreni so tudi drugi devizni predpisi, zlasti glede izvoza italijanske valute ter glede trgovine s tujimi valutami. Z drugim dekretom je odredeno, da so izvozniki dolžni cedirati Institutu za plačilni promet v inozemstvo vse devize, ki jih dobe od izvoza Istočasno se uvedejo posebne kompenzacijske takse za blago, ki se uvozi v Italijo iz onih držav, ki na slične italijanske proizvode ne priznavajo primernih olajšav. Italijanski listi poudarjajo, da so bili ti dalekosežni ukrepi izdani za zaščito italijanske valute pred notranjo in internacionalno spekulacijo. — Ostre ukrepe za zaščito italijanske valute so že dalj časa pričakovali v mednarodnih finančnih krogih, zlasti glede na stalne izgube zlata pri Italijanski banki. V vrsto zaščite italijanske valute je Italijanska banka pred tedni nenadoma zvišala diskont od 3 na 4 odst., kar je vzbudilo splošno pozornost. V zvezi z najnovejšimi deviznimi omejitvami so zanimive tudi številke izkaza Italijanske banke od 30. novembra, iz katerih je razvidno, da se je v zadnji tretjini novembra zlasti zaklad Italijanske banke ponovno zmanjšal za 110.7 milijona lir na 5840 milijonov (od konca letošnjega januarja do konca novembra so se zlato in devizne rezerve italijanske banke zmanjšale od 7399 na 5867 milijonov, to je za več nego pol drugo milijardo lir). Otok bankovcev se je v zadnji tretjini novembra povečal za 249 na 13.162 milijonov lir.

— Znižanje diskonta v Rumuniji. Rumunska Narodna banka je znižala svoj diskont od 6 na 5 odst. To je drugo letošnje znižanje diskonta, kajti že aprila je bilo izvedeno znižanje od 7 na 6 odst.

— Pošta hranilnica v novembu. Po izkazu Poštne hranilnice za mesec november so se v tem mesecu vloge na hranilne knjižice le nebitveno dvignile, in sicer za 0,4 na 692 milijonov Din (v oktobru smo zabeležili zmanjšanje vlog za 11,9 v septembru, bru za povečanje za 12,7 milj.). — Čekovne vloge so se v novembru ponovno povečale za 97,3 milijona Din, in so dosegle največje letošnje stanje 1133,3 milijona Din (lani v novembru so znašale čekovne vloge 1148,6 milijona Din). Čekovni promet je znašal v novembru 6011 milijonov, t. j. za 400 milijonov več nego lani v novembru.

— Rekonstrukcija glavnice pri družbi »Jasenica«. Družba »Jasenica« a. d. v Beogradu, ki ima v Smederevski Palanki veliko tvornico za gradnjo in popraviljanje železniških vagonov, za gradnjo železnih konstrukcij in aeroplanskih motorjev ter žičnih železnic, je morala že leta 1928, zaradi utrpelih izgub odpisati svojo glavnicu od 10 na 5 milijonov Din. Leta 1930, je bila z izdajo novih delnic glavnic znova povišana na 10 milijonov. Ta sanacija pa očitno ni zadostovala, kajti občni zbor te družbe, pri kateri je udeležen zlasti francoski kapital, je letos sklenil zaradi odpisa izgub ponovno znižati glavnicu od 10 na 5 milijonov Din, s tem da se nominalna vrednost delnic zniža od 10.000 na 5000 Din. Istočasno pa je občni zbor sklenil povišati reducirano glavnicu od 5 na 17 milijonov, in sicer z izdajo prioriteten delnic. Upravni odbor družbe je sedaj sklenil, da se bo letos povišala glavnic za 3 milijone Din, ostanek pa bo emitiran do konca leta 1935.

— Veliko povpraševanje po koruzi na svetovnem trgu. Zadnje tedne se na mednarodnem žitnem trgu stalno dviga cena koruzi. V začetku novembra je koruza notirala v Chicagu 77,75 centov za bušel, sedaj pa je notacija že dosegla 90 centov. Tudi na argentinskem trgu se cena stalno dviga, četudi ne v enakem obsegu kakor v Zedinjenih državah. Ta dvig cene je posledica vedno občutnejšega pomanjkanja krmil v Zedinjenih državah, kjer je bila letos letina koruze in ostalega krmilnega žita izredno slaba. Pri tem so letos zaloge koruze v Argentini, ki je največja producentka koruze na svetu, precej manjša nego lani. Ameriška žitna trgovina se zaradi tega v rastoči meri oskrbuje z inozemsko, zlasti argentinsko koruzo. S Kanado se pogajajo Zedinjene države zaradi uvoza 15 do 20 milijonov bušljev od rje pokvarjene pšenice, ki se lahko rabi kot krmilno žito. Kakor zatrjujejo, so bile tudi sklenjene večje kupčije za izvoz podunavske koruze v Zedinjene države. Ta edinstveni primer najbolj ilustrira, kako se je zaradi katastrofalne slabe letine v Ameriki docela spremenila situacija na svetovnem trgu koruze. Potrjuje se pričakovanje naše žitne trgovine, ki zatrjuje, da bomo letos s lahkoto prodali vse ogromne presežek koruzne letine in da se bo morala tudi pri nas v dohodnem času cena koruzi občutno dvigniti.

— Poravnalo postopanje je uvedeno o imovini tvrdke Remec & Co, tvornice upognjenega pohištva, lesne industrije na Duplici pri Kamniku (poravnalni upravniki Vlado Fajdiga, bančni uradnik v Kamniku; poravnalni narok 30. januarja 1935 ob 9. pri sreskem sodišču v Kamniku, prijavi rok do 30. januarja, ponudena kvota 50 odstotkov). — Poravnalo postopanje je uvedeno o imovini Leona Medena, trgovca v Grahovem pri Rakeku (poravnalni upravniki Milan Kravanja, trgovec v Cerknici; poravnalni narok pri sreskem sodišču v Cerknici 3. januarja ob 9., prijavi rok do 29. decembra), nadalje o imovini Klementa Belovskega, posetnika in mlinarja pri Sv. Heleni p. Mirna (poravnalni upravniki Fr. Mastnak, notar v Trebnjem; poravnalni narok pri sreskem sodišču v Trebnjem 8. januarja ob 10., prijavi rok do 31. decembra, ponudena kvota 50 odst.) in o imovini Ivana Kogovška, kovaškega mojstra v Dravljah 109 (poravnalni upravniki Ivan Sedlar, trgovec v Ljubljani, Linhartova 4; poravnalni narok 4. januarja ob 9., prijavi rok do 31. decembra, ponudena kvota 50 odst.).

— Konkurz je razglašen o imovini tvrdke Herman Goldnerkreutz, industrije stroj na Bledu (konkurzni upravniki dr. Vi. Kristof, odv. v Radovljici; prvi zbor upnikov 15. decembra ob 9., prijavi rok do 2. januarja, ugotovitveni narok 5. januarja).

— Izdelovanje likerjev iz sadnih destilatov. Ker nekateri proizvajalci izdelujejo liker, rum in konjak iz sadnih destilatov, na katere ni plačana državna trošarina, je davčni oddelek finančnega ministrstva izdal finančnim direktorjem nalog, da obveste proizvajalce likerja, ruma in konjaka, da te proizvode lahko izdelujejo izključno iz tiste alkohola, na katerega je plačana državna trošarina, in da morajo voditi predpisane trošarinske knjige. Drugače bodo takšne osebe kaznovane po čl. 43 zakona o državni trošarini.

Borze

10. decembra

Na ljubljanski borze se danes oficijelni devizni tečaj niso bistveno spremenili, le Berlin je nekoliko popustil, dotim je bil London čvrstjši. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi nespremenjeno 8.10 do 8.20 (v Zagrebu promet po 8.14). V zagrebškem privatnem kliringu so se anglaški funti trgovali po 228.93 in grški boni po 29; španske pezete so se nudile po 5.70, madžarski pengi pa v Beogradu po 9.

Na zagrebškem efektivnem tržišču so je vojna škoda nadalje nekoliko popravila. Za kaseo je bil zabeležen zaključek po 331.50, pozneje pa se je nudil denar po 333 (v Beogradu promet po 334), za december pa je bil promet po 333 (v Beogradu po 334). Nadalje je bil zabeležen zaključek v 6% begluških obveznicah po 55.

Devize
Ljubljana. Amsterdam 2312.07 — 2323.43, Berlin 1371.25—1382.05, Bruselj 799.41 do 803.35, Curih 1108.35—1113.85, London 168.80—170.40, New York 3393—3421.26, Pariz 225.46—226.58, Praga 142.84—143.70, Trst 291.01—293.41 (premijska 28.5%), Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.10 do 8.20.

Zagreb. Amsterdam 2312.07 — 2323.43, Berlin 1371.25 — 1382.05, Bruselj 799.41 do 803.35, London 168.80—170.40, Milan 291.01 do 293.41, New York kabel 3415 — 3448.26, ček 3393 — 3421.26, Pariz 225.46 — 226.58, Praga 142.84 — 143.70, Curih 1108.35 do 1113.85.

Curih. Pariz 20.8725, London 15.3050, New York 300, Bruselj 72.20, Milan 26.42, Madrid 42.20, Amsterdam 208.85, Berlin 123.90, Dunaj 57.80, Stockholm 78.90, Oslo 76.90, København 68.85, Praga 12.90

Dunaj (Kobenhavn v priv. kliringu) Beograd 12.90, London 26.73, Milan 45.08, New York 528.79, Pariz 35.58, Praga 21.96, Curih 174.33, 100 S v zlatu 128 S pap.

Effekt.

Ljubljana. Vojna škoda 330—333, 7% investicijske 69—70, 8% Blair 59—61, 7% Blair 53—54, 4% agrarne 40—40.50, 6% begluške 53.50—54.50.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 333—335, za december 333—335, 7% investicijske 69 den., 4% agrarne 39.50—41, 7% Blair 50.50—45.50, 8% Blair 61 den., 6% begluške 54—55; delnice: PAB 216—220, Sečerana Osijek 105 den., Trbovlje 103 do 110.

Beograd. Vojna škoda 334—335 (334), za dec. 333.50—334.50 (334), 7% investicijske 69.50—70.50 (70), 4% agrarne 41—41.50 (41), 6% begluške 55.25—55.75 (54.50), za december (54.50), 8% Blair 63.50 bl., 7% Blair 54—55, Nar. banka 5050 bl., (5000), PAB 220—222 (222, 218).

Dunaj. Državne železnice 20.50, Trboveljska 13.30, Alpine-Montan. 10.45.

Blagovna tržišča

2170

+ Chicago, 10. decembra. Začetni tečaj: Pšenica: za dec. 101.3750, za maj 102.8750, za julij 96.25; koruza: za maj 89.75.

+ Winnipeg, 10. dec. Začetni tečaj: Pšenica: za dec. 79.75, za maj 84.6250, za julij 85.25.

+ Ljubljanska borza (10. t. m.) Tendence za žito je bila mirna. Nudi se (vse za slovensko postalo, plačljive v 30 dneh): pšenica (po mlevski tarifi): baška 78 kg po 152 — 155; baška 79 kg po 155 — 157.50; koruza (po navadni tarifi): nova umetno sušena s kvaliteto garancijo po 115 do 117; česu primerno siba po 107.50 do 110; moka (fco Ljubljana brez prom. davka): »ot

Znanost na novih potih

Koristi moderne vede za praktično življenje

Obiskovalec kakšnega modernega fizikalno-tehničnega laboratorija ostane v prvem trenutku malo zmeden nad zmešnjavo, ki se ponudi njegovemu očesu: mize polne čudnega orodja, aparature na visokih lesenih kobilah, črna lakirana tuljava, kovinske cevi, kolesa, vzvodi, steklene posode, žice, skobe, lestvice vseh mogočih merilnih priprav, leče, nenavadni stroji in vmes postave v belih haljah, ki sedijo s sviničkom in papirjem na visokih stoli, opazujejo skozi drobnogled, rišejo in računajo z računalom v roki — kako bi takoj ne pomislil, da ustvarja ta znanost vrednote, ki bodo imele tudi za prakso ogromen, nemara prevraten pomen. A marsikdo, ki mu je pojmovni svet današnje tehnične fizike morda tuj, ne bo razumel, kako more imeti to ali ono delovanje kakšen pomen za prakso.

Potem se bo seveda spomnil, da je ve-

čina tehničnih novosti in napredkov imela podoben začetek. Vedno so znanstveniki sledili in razglabljali o kakšnem pojavu, ne da bi sprva mislili na njegovo praktično uporabnost. Tipičen primer za to bi bilo moderno področje o prehodu elektrike skozi razredčeni zrak. Sprva so dognali, da obstajajo neki nevidni električni žarki. Po dolgotrajnih opazovanjih so odkrili, da izžarevajo žareča telesa preneznatne električne delce, elektrone. In ne da bi splošno mislili na koristnost teh odkritij, so ustvarili podlago za elektronske cevi, ki so med najvažnejšimi sestavnimi deli sodobne brezžične telefonije.

Röntgen sprva tudi ni vedel, da bodo njegovi skrivnostni žarki imeli toliko vlogo za dognanje in zdravljenje obolenih organov ali za preiskavo materiala, ki je za današnjo tehniko v toliko področjih tolikšnega pomena.

Tako je še tudi danes. Nešteti raziskovalci se poglabljajo v kakšen fizikalni pojav, ga skušajo dojeti z računom, opazujejo ga pod vplivom raznih poskusnih okoliščin. Elektronski žarek, ki kaže tu z drugih strani. Rezultat je potem Braunova cev ali elektronski mikroskop ali kakšen drugi izum, ki odpira znanosti in praksi neslutene možnosti.

V zadnjem času so proučevali toplotno prevodnost kremenčevih kristalov, a so pri tem prišli do temeljnega izboljšanja tehničnih izolirnih snovi, ki nam pomagajo štediti z dragim materialom, kakršen je bil doslej v rabi. Tako ne vemo nikoli, kakšne velepomembne koristne posledice bo imelo vsako znanstveno delo in iz tega razloga ni nihče upravičen očitati znanosti, če se v tem delu giblje v sferah »izven praktičnega življenja«.

Afera z Wassermannovo zapuščino

Advokati bodo imeli vso korist, dediči pa ostanejo brez pare v žepu!

Kakor poročajo z Dunaja, so ugotovili, da ima literarna zapuščina po slovitom pisatelju Jakobu Wassermannu, ki so jo doslej držali tajno, milijonsko vrednost. Dediči bi zanj lahko izkupili najmanj pol milijona šilingov, a skoraj gotovo tudi cel milijon, kakor vse kaže, pa pojde vsa ta vrednost v žepu advokatom. Te dni prodajo na javni dražbi pisateljevo vilo v Grinzingu za okroglo 34.000 šilingov, ker je finančni položaj materialne zapuščine brezupen in dediči nimajo dovolj sredstev, da bi potolažili upnike — čeprav bi se lahko ponašali z milijoni.

Stvar je v tem, da se dediči ne morejo in nočejo sporazumeti. V januarju tega leta umrl pisatelj je imel dve ženi, ki se sedaj ob sodelovanju svojih otrok na vse pretege borita za prvenstvo. Ko se je Wassermann ločil od svoje prve žene Julije, ji je zagotovil, kakor tudi obema sinovoma in obema hčerama iz tega zakona, eksistenco z rento 2700 šilingov. Prva žena pa se ni zadovoljila s to ureditvijo in se je cela leta borila za to, da bi se drugi zakon ne priznal. V tem boju je zaposlila kakšnih 40 odvetnikov in ni čudno, da je ostala ob smrti svojega moža hipoma brez vseh sredstev. Ta čas je odvetnikom dolžna še vedno okrog 80.000 šilingov. V oporoki je pisatelj določil, da bi morala dobiti

prva žena tretjino vseh dohodkov iz literarnih spisov in na to določbo je dobila tudi kavcijsko hipoteko na pisateljevo posest v Ausseeju. Te svoje pravice se je poslužila tako, da da druga žena in nje sinček, ki tam bivata, nekoč nista smela niti v svoje sobe!

Po drugi strani se pripravljajo dediči za literarno zapuščino pokojnega pisatelja na takšen način, da ne more ne eden ne drugi spraviti te zapuščine v denar, čeprav ponujajo založniki in filmske družbe milijone zanj. Vsaka stranka ima svoje odvetnike in tem seveda ne gre v račun, da bi se stvar prehitro uredila in tako, da bi imeli dediči večjo korist od nje. Pred nedavnim je hotela prva žena objaviti kakšnih 600 pisem svojega moža, ki imajo precejšnjo literarno vrednost. Storit je hotela to tudi za to, da bi predstavila svoj zakon s pisateljem v drugi luči, nego je storil ta v svojem romanu »Kerkhevenovo tretje življenje«. Toda druga žena je to objavo preprečila baš s stališča, da predstavljajo ta pisma del literarne zapuščine, zavoljo katere se dediči in to predvsem obe ženi nočeta sporazumeti.

Nekoliko poskusov, da bi se ta sporazum vendarle dosegel, je ostalo doslej brez uspeha.

Izredno zasedanje Društva narodov v Ženevi

Od leve proti desni: M. Rivas Vicuna (Čile), Erik de Seavenius (Danska), Cantilo (Argentina), dr. Castillo Najera (Mehika), Lopes Olavan (Španija), Aloisi (Italija), Laval (Francija), dr. Beneš (ČSR), Avenol, Eden (Anglija), Litvinov (Rusija), Komarnicki (Poljska), J. M. Cantilo (Avstralija), dr. de Vasconcellos (Portugalska), Teflik Ruždi bej (Turčija)

Borba z meglo in dimom

Dva najhujša sovražnika Angležev

Kdor ni še nikoli doživel goste, oljnat angleško meglo in videl, kakšno škodo povzroča prometu in človeškemu zdravju, ne ve, kako nujna je borba proti tej megli in dimu poleg nje. 12 odst. vseh nenadnih smrti na Angleskem ima svoj vzrok v pljučnih boleznih, ki jih povzroča megla. Statistika uči, da poskoči v štirih, šestih tednih po težki megli število smrti neverjetno navzgor, smrtni primeri zaradi vnetja dihalnih organov n. pr. za 100 odst.

In dim? Te dni so izračunali, da so v zadnjih 28 letih izdali na Angleskem okrog 60.000.000 funtov za popravilo škode, ki jo je na poslopih povzročil dim. Ni čudno, da izdajajo stroge ukrepe proti tej

mori in na njih podlagi so n. pr. v Glasgowu v zadnjih dveh desetletjih ugotovili majhno izboljšanje. Toda ideal brezdimnega mesta se na ta način seveda ne da doseči. Zato ugibajo najboljše angleške glave, kako bi učinkoviteje nastopili proti dimu, pri čemer bi se pokazalo znatno izboljšanje seveda tudi glede megle. Dimu je lažje priti do obisti nego megli. Poskusili so že najrazličnejše metode, električno nabitno vodo, kemikalije, kisline. Ob obali, kjer nastopajo le rahle meglice, so bila ta sredstva uspešna. Proti dimu in megli v Londonu ter drugih industrijskih središčih pa se niso izkazala.

Letalca iščejo

Premorski letalec Karel Ullm je izginil na svojem poletu čez Tihi ocean. Za njim so poslali petdeset hidroavionov, ki ga iščejo doslej brez uspeha

Film kot priča

V okolici Lüneburga je neki avtomobilist povozil nekega kmeta. Poškodovanec je zahteval od njega oziroma od njegove zavarovalnice odškodnino. Dali so mu 2000 mark, a mož s tem ni bil zadovoljen in je vložil tožbo za še večjo odškodnino.

Na razpravi je tožitelj trdil, da si je pri nesreči poškodoval hrbtnico, tako da se komaj giblje in sedi, delati pa sploh nič ne more. Ko je mož to povedal, je dal predsednik sodišča dvorano zatemniti in mahoma so začeli predvajati film, ki je pokazal, kako pleza tožitelj brez vsakega zadržka po visokem senenem vozu, vodi preko polja kosilni stroj in počenja še druga dela, ki prav nič ne kažejo, da bi bilo z njegovim hrbtom kaj v neredu. Ves presenečen je moral mož priznati, da je v resnici akter tega filma, ki ga je dala zavarovalnica snemati, ne da bi vedel za to. Po tem priznanju pa so njegovo zahtevo po še višji odškodnini potolžili med akte.

Kinematografi izgubljajo posetnike

Neka praška statistika veli, da se je število posetnikov kinematografov nasproti lanskemu letu znatno skrčilo. V prvih desetih mesecih letošnjega leta je padlo za 7 odst. Za lastnike kinematografov je to tem bolj neprijetno, ker se kaže očitna tendenca po cenejših sedežih, kar dohodke seveda še zmanjšuje.

Prijetni gostje

Prijetnih kavarnskih gostov je povsod dosti. V to kategorijo ne spadajo samo ljudje, ki zahtevajo vse časopise zase, ki jih na vseh koncih moti preprič ali ki jim nič ni prav storjeno. To so še prave sirote proti obiskovalcem, ki smatrajo kavarno za ugodno toarišče, kjer si lahko prilastijo tujo last. Posebno toaletne potrebnosti, kakor neki diskretni papir, ki ga odnašajo v celih zavijkih, milo in brišče se rade prilpejo na njihove roke. O časniki in reviji, ki izginjajo v celoti ali po kosih niti ne govorimo, a dežniki v deževnem vremenu in suknje v zimskem času niso nikoli na dovolj varnem mestu pred njimi. Policija, natakariji in gardoberi običajno dobro poznajo takšne goste, med katerimi nikakor niso sami kleptomani...

Častni doktorat poljskega državnega predsednika

Kakor so poročali listi, je švicarsko vseučilišče v Freiburgu poljskemu državnemu predsedniku Mosickemu za tridesetletnico njegovega znanstvenega dela podelila svoj častni doktorat.

Mosicki je izdal celo vrsto pomembnih tehnoloških del in njegovo znanstveno delo ni počivalo niti med njegovo funkcijo najvišjega predstavnika poljske države. Njegov zadnji izum se tiče pridelave umetnega višinskega zraka za bolnike ne pljučnih. Ves svoj prosti čas prebije v državnem kemičnem preiskovalnem zavodu na periferiji Varšave.

Mosicki se je rodil 1867. pri Plocku in je končal svoje študije kot kemik l. 1891. v Rigi. Ze naslednje leto je moral ostaviti poljska tla, ker se je udeleževal gibanja za osvoboditev svojega ljudstva. Odšel je v London, a je bil tudi v Freiburgu asistent fizika Kowalskega. 1901. je osnoval tam družbo za pridobivanje solitne kisline. 1912. je postal profesor kemije in elektrokemije na tehnični visoki šoli v Lvovu, kjer je ostal do 1926., ko so ga izvolili za državnega predsednika. Napisal je v poljskem, nemškem in francoskem jeziku dolgo vrsto znanstvenih razprav. Kot izumitelj je deloval posebno v področju dušikove produkcije.

Napoleon in tobak

Vprašanje, da-li je Napoleon njuhal ali ne, je povzročilo med njegovimi življenjepisci že mnogo prepira. Najbolj verodostojna je pač v tem pogledu izjava, ki jo je dal general Bertrand, eden izmed redkih zvestih oseb, ki so sledile cesarju v prognanstvo na otok Sv. Helene.

Bertrand je dejal, kakor opozarja v novejšem času neki francoski zgodovinar, da ni Napoleon nikoli njuhal. Imel je pač pri sebi vedno tobaknico in včasih jo je tudi odprl, da je bilo videti, kakor bi njuhal. V resnici pa ni bil v tobaknici tobak, temveč neka mešanica španskih bonbonov iz rjavega kandita, o kateri je trdil, da de njegovi želodčni boleznini dobro. V svojih zadnjih letih je nosil to mešanico vedno v malem žepu telovnika.

Napoleon je bil prav takšen sovražnik njuhalnega, kakor vsakega drugega tobaka. Samo enkrat v svojem življenju je poskusil kaditi, ko so mu dali orientalsko pipo iz morske pene v dar. Napravil je nekoliko dimov, potem pa jo je porinil stran in dejal z gnusom: »Vzemite mi to orientalsko svinjarijo stran.« Iz spomina na ta ponesrečen kadilni poskus je morda pozneje prišel na misel, da bi tobak obdavljal. Tako je njegova slaba izkušnja bila državni blagajni v korist.

Ameriške ločitve

V Renu, znanem ameriškem »ločitvenem raju«, so ločili zakon Marshalla Fielda ml., sina in dediča ameriškega »kralja trgovine«. Ločitev je izzvala veliko pozornost zlasti na Angleskem, ker je bila Fieldova žena (v ostalem njegova druga žena) vdova stotnika Dudleya Coatsa. Field se je poročil z njo pred štirimi leti v Londonu. Bil je dolgo časa na Angleskem, kjer je bil tudi vzgojen in kjer je posejal zveščilišče. Pred dvema mesecema sta se zakonca preselila v Reno, kjer je žena zahtevala ločitev »zaradi duševne grozovitosti«. Mož, ki ni njenim navedbam prav nič ugovarjal, je vprašanje alimentacije uredil tako, da bo sedaj ločena ga. Fieldova dobivala letno 200.000 funtov od njega. Na isti način se je bil domnil s svojo prvo ženo. Po ločitvi je Field priredil banket, na katerega je povabil tudi obe bivši ženi.

Zlato v Kaliforniji

Kakor poročajo iz Amerike, je prišlo do pravega preseljevanja narodov proti mestu Mojaveju, ki leži sredi kalifornijske pustine.

Neki dijak je odkril lanskega septembra v okolici tega mesta zlato žilo, ki se je izkazala za mnogo bolj bogato, nego so menili spočetka. Družba, ki bo to žilo izkoriščala pravi, da bo imelo novo zlato najdišče celo ogromen pomen za Kalifornijo, kakor za vso ameriško državo.

Da-li je to res, se bo še pokazalo, vsekakor pa je Mojave do zadnjega kotička zaseden in na vseh okoliških gričih se belijo sotori nešteti iskalec zlata.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Shakespearejevi dohodki

V zaprašenem kotu nekega londonskega arhiva so odkrili šop dokumentov, ki dajejo zanesljiv vpogled v dohodke velikega dramatika. Dokumenti predstavljajo zbirko aktov k tožbi vdove po igralcu Williamu Ostlerju proti njenemu očetu Henryngsu za izplačilo deležev, ki jih je imel nje mož pri gledališčih Globe in Blackfriars. Iz teh aktov je tudi razvidno, koliko je mogel Shakespeare zaslužiti kot deležnik pri teh obeh podjetjih.

Akti povedo, da sta brata Burbage leta 1599. za 31 let najela zemljišče, na katerem sta zgradila potem gledališče Globe. Deležnikov je bilo pri tem podjetju sprva še pet, med njimi Shakespeare, pozneje sta pristopila še dva. Brata sta imela pravico do polovice dohodkov, ostalo polovico so si ostali enakomerno delili med seboj. Shakespeare je imel tedaj spočetka petino, pozneje sedmimo polovico. Pri Blackfriarskem gledališču je bilo sedem deležnikov, med njimi tudi oba Burbagea, a tukaj so se dohodki enakomerno delili med vse. Ostlerjeva vdova je zahtevala, da ji izplačajo deleža, ki ju je imel nje mož pri obeh gledališčih in ki sta znašala 15.000 frankov. Toliko sta morala znašati tudi Shakespearejeva deleža. Iz tega je razvidno, da je imel veliki dramatik znatne dohodke, čeprav ne tako velikih, kakor so menili mnogi doslej.

še en terorist

Vinko Pavlović,

ki ga je aretirala francoska policija v Olli-ovlesu. Preiskava je dognala, da je bil tudi on član zloglasne teroristične tolpe, ki je povzročila svetu toliko gorja z marseiljskim zločinom

A NEKDOTA

Paganini je med nekim nastopom v Parizu najel izvoščka, da ga je peljal k neki znani rodbini. Ko je prispel tja, je vprašal, koliko mu je dolžan. Izvošček mu je odgovoril z nasmehom: »Deset frankov.« Paganini je bil ogorčen, da bi moral plačati za majhno vožnjo toliko denarja. Izvošček pa je dejal: »Vem, da je cena izredno visoka, a čital sem v listih, da zahteva tudi gospod Paganini izredno visoke vstopnine za svoje koncerte.« Paganini, ki mu je dobro delo, da ga pozna celo preprost izvošček, se je zasmel in mu res plačal deset frankov.

VSAK DAN ENA

»Zdravnik mi je naročil, da moram jemati zdravilo na vino. Tako bom prišel vsaj do tega, da mi ne bo treba uganjati abstinence.«

Advokat Madžarske v Ženevi

Madžarski vnanji minister Kanya, mož, ki je l. 1914. sestavil avstro-ogrski ultimati Srbiji, je prišel v Ženevo na pomoč madžarskemu delegatu Tiborju Eckhardt, da bo s skupaj zagovarjala Madžarsko pred Društvom narodov

„Michelangelov naslednik“

Poljski slikar Jan de Rosen, ki živi ta čas v Londonu, je prejel prvič po Michelangelu naročilo papeža, da bi mu poslikal kapelo, in sicer stene papeževе zasebne kapele v Castel Gandolfo. Slikar je nekega londonskemu listu dal zanimive izjave o tem, kako je postal tako rekoč Michelangelov naslednik.

V Vatikanu so mu dali na razpolago velik, moderno urejen atelje in sam papež je vodil njegovo delo. Papež je po rodu Italijan, a ni pozabil, da je bil po vojni škof na Poljskem. Želel si je, da bi slikar v freskah za njegovo kapelo obdelal poljske motive. Tako si je želel velike slike, ki bi predstavljala napad rdeče armade na Varšavo. V to sliko je moral de Rosen spraviti tudi mladega duhovnika, ki je s križem v ropi spodbujal poljske vojake in padel zadet od sovražnikove kroglice.

Čudak na magaetskem tečaju

28letni Irec F. K. Pease hoče tvegati ekspedicijo na severni magnetni tečaj, sam, edino v spremstvu mlade terierke. Pease pravi, da ima točnejše informacije o usodi nesrečne odprave velikega angleškega polarnega raziskovalca Franklina in skrivnost, ki se plete že toliko desetletij okrog te ekspedicije, hoče sedaj osebnostno razjasniti.

Pease se namerava utaboriti na brezimnem otoku, na stotine milj od vsake civilizacije, in s te točke prirejati sistematična raziskovalna potovanja. Svojim prijateljem je dejal, da se noče več vrniti, če uganke ne bo rešil. Je pa trdno prepričan, da jo bo rešil, čeprav ni vsi pravijo, da se odpravlja v sigurno smrt. Sicer pa Pease navzlic svoji mladosti ni neizkušen. Udeležil se je že številnih odprav proti obema tečajema in dobro pozna polarne strahote. Zakaj si je za spremstvo vzel baš psico, ki ga bo v njegovem početju samo ovirala, ni znano. Menda je poleg vsega drugega tudi malo praznovoren in verjame, da žival prinaša srečo.

Zaključek chikaške razstave

Ker je chikaško svetovno razstavo »Stoletje napredka« obiskalo letos samo 15 milijonov ljudi, namestu 23 milijonov v istem času preteklega leta, jo menijo v kratkem zaključiti.

Razstava se ne bo zaključila z deficitom, vendar bo ostavila za seboj celo kopo težavnih problemov. Zaposlila je kakšnih 30.000 ljudi, ki bodo sedaj pomnožili število 500.000 chikaških brezposelnih. Tudi ne vedo, kako naj bi izrabili prostor, ki ga je zavzemala. Celotno vrsto poslopij, ki so veljala milijone dolarjev, bodo podrl z izkupičkom nekoliko tisoč dolarjev.

Država ženska

Neka ameriška ekspedicija, ki se je te dni vrnila iz Kitajske, poroča o zanimivem rodu, ki živi tam in ga vladajo ženske.

Ljudstvo se imenuje To Rung in biva ob izviru Rumene reke. Ženske so si dobile prevladujoči vpliv zaradi svoje velike telesne sile, ki si jo znajo ohraniti do visoke starosti. Vsaka ženska ima po več mož in tudi začasno zakonsko življenje je za moža obvezno. Za otroke morajo skrbeti tisti možje, ki jih ženske označijo za očete. Samo ženske imajo nadalje pravico uganjati trgovino. Če ne smejo možki brez dovoljenja svojih močnejših polovic že zunaj doma storiti ničesar, tem bolj se jim morajo podrežati potem v hiši.

SPORT

Glavna skupščina JLAS

V soboto se je vršila v hotelu Esplanade XIV. glavna skupščina JLAS. Predsednik Ugrinič je najprej v svojem govoru počastil spomin blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Ureditelja ter nato predlagal pozdravno brzojavko kralju Petru II.

Pred prehodom na dnevni red je glavna skupščina odpuščala kazni gg. Miroslavu Dobrinu in Danilu Sanci. Skupščina je sicer priznala te kazni, vendar pa jih je zaradi odličnega sportnega delovanja imenovanih črta.

Poročilo tajnika je bilo sprejeto brez debate. Razpravljalo pa se je o blagajniškem poročilu, ki se je sicer našlo v redu, vendar ga pa bo poseben odbor še uredil.

Pri volitvah je bil proti pričakovanju izvoljen skoraj popolni dosedanji odbor. Za predsednika je bil petnajstič izvoljen Veljko Ugrinič, podpredsednika general Stevan Knežević in Stanko Grund, tajnik Frančiš in Schwarz, blagajnik Alko Kohn, tehnični referent Miroslav Dobrin, odborniki: Münz, Novak, inž. Lončar, Jakupič, Privoda, F. in J. Marjan, Dujmović, arh. Korbar (vsi Zagreb), Savo Sanci, Megušar, Lulu (vsi Ljubljana), dr. Jetrnar in A. Bergant (oba Maribor), Radovanović, Petrovič in Jovanović (Beograd), Fischer (Pancevo), Vuković (Subotica), revizorja: J. Fischer (Maribor) in Lokar (Zagreb).

Nato je bil sprejet proračun za leto 1935, ki znaša 69.450 Din.

Glavna skupščina je tudi odredila termine za prvenstva Jugoslavije, in sicer takole: 7. aprila cross country na 10 km v Zagrebu.

Koncem avgusta glavni del prvenstva posameznikov na igrišču Primorja v Ljubljani, 1. in 2. junija prvenstvo moštev v vseh mestih.

Prvi del prvenstva posameznikov je razdeljen na maratonski tek, balkansko stafeto in teke na 800, 400, 200 in 100 m v Ljubljani, desetboj in hoja na 25 km na cesti v Zagrebu, meti, skoki in stafa 4x400 m v Beogradu in Pancevu.

Službene objave GZSP

Sporod zimskosportnih prireditev GZSP za sezono 1934-35:

26. decembra v Ratečah, medklubska skakalna, priredi SK Rateče Planica.

30. decembra v Lescah, medklubska kombinirana, priredi SK Lesce.

1. januarja na Bledu, mednarodna skakalna, priredi SK Triglav.

1. januarja na Jezerskem, medklubska v teku na 18 km, priredi SK Jezersko.

6. januarja klubiški dan, obvezen za vse člane GZSP.

7. ali 8. januarja na Bledu, mednarodna skakalna za Philipsov pokal, priredi SK Triglav.

12. in 13. januarja v Lescah, prvi del tekmovalstva za prvenstvo GZSP tek na 18 km in skoki.

20. januarja klubiški mladinski dan GZSP.

20. januarja pri Sv. Križu nad Jesenicami, sankasno prvenstvo GZSP v izvedbi Alp. SK Gorenjec.

20. januarja na Rožici, medklubska v smuku, priredi TSK Skala Jesenice.

22. do 27. januarja 1935, državno in vseslovensko prvenstvo JZSS na Bledu.

2. februarja v Škofji Loki, medklubska v teku na 18 km, priredi SK Sora.

2. februarja v Lescah, medklubska skakalna, priredi SK Lesce.

2. februarja v Ratečah, medklubska v smuku in slalomu, priredi SK Rateče Planica.

3. februarja na Jesenicah (v slučaju neugodnih snežnih razmer) Mladinski dan SK GZSP.

3. februarja na Pustem rovtu v bližini sedla Kočna, medklubska v smuku, priredi SK Bratstvo.

3. februarja pri Sv. Križu nad Jesenicami, medklubska sankasna, priredi TSK Skala Jesenice.

10. februarja na Črnom vrhu nad Jesenicami, slalom, priredi Alp. SK Gorenjec.

10. februarja v Škofji Loki, medklubska v smuku, priredi SK Sora.

17. februarja v Mojstrani, medklubska stafetna na 6x4 km in medklubska skakalna, priredi SK Dovje-Mojstrana.

17. februarja na Rožici, medklubska slalom, priredi TK Skala Jesenice.

24. februarja pri Sv. Križu nad Jesenicami, drugi del in zaključek tekmovalstva za prvenstvo GZSP (v izvedbi Skala, Jesenice).

3. marca na Pustem rovtu, medklubiški slalom, priredi SK Bratstvo.

3. marca v Ratečah, medklubska v teku na 18 km, priredi SK Rateče.

10. marca na Mužakliji, medklubska slalom, priredi SK Dovje-Mojstrana.

10. marca na Pustem rovtu, medklubska lov na lisico, priredi SK Bratstvo.

35. in 36. januarja na Bledu, mednarodni hockey turnir, priredi SK Triglav.

2. in 3. februarja na Kovčah, smuk in slalom za prvenstvo LZSP.

17. in 19. marca na Pokljuki, tek in skoki za prvenstvo ZZSP.

3. februarja na Sljemeni, tek in skoki za prvenstvo ZZSP.

10. februarja na Ostrcu, slalom za prvenstvo ZZSP.

Od 28. decembra in do 8. januarja tečaj GZSP v smučkem teku, skokih, smuku in slalomu, kraj in čas bo pravočasno objavljen.

Od 15. decembra dalje in preko cele zime priredi SK Rateče Planica pod vodstvom smučkega učitelja Juvana in Zerjave več tečajev za že izvečane smučarje, začetnike in mladi.

SK Dovje-Mojstrana priredi od 23. do 31. decembra trening tečaj za člane na Mužakliji. Od 25. 12. do 6. 1. priredi Mojstrana dva tečaja in sicer za začetnike in že izvečane smučarje.

TK Skala Jesenice priredi v slučaju, ako se bo priglasilo zadostno število smučarjev, večdnevni tečaj pod vodstvom znanega smučkega učitelja Praček Cirila, tečaj v slalomu in smuku na Rožici.

Novo dograjeni smučarski dom sportnega kluba Bratstvo na Pustem rovtu bo odprt 23. decembra ob 11 uri popoldne. Dom bo stalno oskrbovan in razpolaga s 28 posteljami. Dalje bo stalno oskrbovan smučarski dom TK Skala na Rožici, ki ima nad 60 ležišč in koča SK Triglav

na Grajski planini, kakor bo tudi stalno oskrbovan dom Alp. SK Gorenjec na Črnom vrhu, ki ima 20 ležišč, koča SK Dovje-Mojstrana na Mužakliji bo oskrbovana samo ob sobotah, nedeljah in dnevih pred prazniki. V kranjskogorski okolici bodo oskrbovana Erjavčeva koča na Vršču, koča na Gozdu, Knici.

Ker je smučarski klub Jezersko izpolnil vse pogoje za sprejem v redno članstvo, se imenovan predlagatelj JZSS v sprejem v članstvo. SK Sora v Škofji Loki se obvešča, da bo predlagana v redno članstvo JZSS, ko zadosti vsem finančnim obveznostim.

Iz seznama saveznih sodnikov se črtajo: Podlipce Ivo, Ravhekar Gustel, Pristov Janko, Jan Jakob, Krainer Rupert, Jan Ivan, Jagodič Stanko, vsi gl. Posl. GZSP za sodnike § 13. Vzame se na izpust ostavka g. Slavka Smoleja in se imenovanega gl. sklepa STO črta iz seznama saveznih sodnikov. Na znanje se vzamejo sledeči odbori: SK Triglav Bled, predsednik Matko Ulčar, tajnik ing. Janez Kenda, SK Jezersko, predsednik Offner Franjo, tajnik Grabnar Venčeslav, SK Lesce, predsednik Šušteršič Slavko, tajnik Torkar Janko, SK Bratstvo, predsednik Božič Lojze, tajnik I. Cinković Jože, TK Skala Jesenice, predsednik Miha Čop, tajnik Drago Korenini. Iz seznama članov GZSP se črta Sokolsko društvo Jesenice ter se o tem obvesti JZSS. TK Skala Jesenice se obvešča, da bodo vsi v verifikacijo predlagali člani, verifikirani, kakor hitro predložijo imenovani klub.

Vsi člani GZSP se pozivajo, da vsled kratkega časa prijavijo svoje člane tekmovalce za poudarjeno prvenstvo na predpisanih prijavnicah najkasneje do 8. januarja na naslov Jože Cinković, Jesenice. Klubi se ponovno pozivajo, da nemudoma dostavijo poudarjeno sezname njihovih verifikiranih tekmovalcev.

Gl. sklepa STO - GZSP se obvešča vsi člani GZSP o reorganizaciji prvenstvenega tekmovalstva GZSP in sicer se deli tekmovalstvo v dva dela, tekmuje se v skupini seniorjev in juniorjev (letos samo seniorji). Zmagovalec v posamezni skupini prejme naslov prvaka GZSP za leto 1935 itd. Vsak klub pa je dolžan, da se udeležijo tekmovalstva v vseh panogah. Ocenjevanje se vrši po posebnem pravilniku in sicer tako, da dobi zmagovalec 100% pri tem odgovarjajočih točk, za oceno kluba pa pride v poštev le oni rezultat, ki je za 50% slabši, vsi drugi časi se ne štejejo za placement kluba. Prvak GZSP more postati le klub in sicer oni, ki je dosegel največje število točk izmed vseh sodelujočih. Ocena posameznega kluba pa se dobi tako, da se seštejejo vse točke, ki jih je dosegel klub v teku, skokih, slalomu in smuku (prihodnja leta pa se pristojne še točke juniorjev. Podsavez bo pa poleg tega vodil še tablico desetih najboljših v kombinaciji (tek, skoki) in 10 najboljših v alpski kombinaciji (slalom, smuk). Na ta način bo GZSP dana možnost konstatcije napredka tako posameznika kakor tudi vseh klubov. Tekmovalstvo po novem načinu bo prekašalo vse prošle prireditve tako v številu tekmovalcev, finančnem in moralnem pogledu. Na ta način bo dana tudi možnost vsem klubom, ki so sedaj hoče noče bili le pasivni gledalci, da z dejanji dokazjejo resnično vrednost njihovega dela.

Redna seja širše uprave GZSP se vrši v nedeljo, dne 16. t. m., ob 14. uri v hotelu Paar na Jesenicah, kjer se bo razpravljalo o novem načinu tekmovalstva, vsled tega se pozivajo vsi odborniki, da se seje sigurno in točno udeležijo.

Seja ožje uprave se vrši v petek, dne 14. t. m. ob 20. uri v restavraciji g. Legata na Savi, katere se morajo udeležiti: mr. ph. Jože Zabkar, Soga Boris, Zgaga Franc, Brum Viktor, Kosmač Franc, Dobovišek Ciril, Smolej Janko in Frelih Matevž.

Dopis smučarskega kluba Jezersko se odstopi v nadaljno rešitev JZSS. Slednjič se pozivajo vsi klubi, da nemudoma poravnajo vse obveznosti napram podsavezu in s tem pripomorejo podsavezu do rednega poslovanja. SK Lesce se naproša, da najkasneje do 1. januarja dostavi podsavezu traso proge za podsavezne prireditve. — Jože Cinković, s. r., tajnik I.

Naša državna reprezentanca v Ljubljani. Po nedeljski tekmi naše državne reprezentance za Ljubljansko reprezentanco je g. Miodragović nekoliko spremenil sestavo našega državnega tima, ki bo naslednja: Glaser, dr. Ivković, Matošič, Petrovič, Gayer, Lechner, Glišović, A. Živković, Moša Marjanović, Vujadinović, Zečević. Po izjavi igralcev državne reprezentance so bili s treningom v Ljubljani zelo zadovoljni. Ljubljanci so jim bili odlični protivniki, se je izrazil dr. Ivković. Reprezentanca ostane do srede v Ljubljani in bo najbrže danes trenirala na Ilirijanskem igrišču na Stadionu. V sredo odpotujejo v Pariz.

Sekcija ZNS. Seja upravnega odbora v četrtek ob 20. v restavraciji pri Slonu. Tajnik I.

Službeno iz LNP. V četrtek bo v dvorani Okrožnega urada na Miklošičevi cesti zdravniško predavanje dr. Ahčina o srcu in o tolmačenju nogometnih pravil. Oporazarje se vsi klubi LNP v Ljubljani, da obvezno pošljejo na to predavanje 5 aktivnih članov.

Predavanje zdravstveno vzgojnega odseka LNP. V četrtek 13. t. m. ob 20. bo zdravstveno-vzgojni odsek nadaljeval s ciklusom svojih predavanj. Na programu je zdravniško predavanje mestnega zdravnika g. dr. Ahčina o srcu po možnosti s skiptičnimi slikami in tolmačenju nogometnih pravil. Z ozirom na koristnost in važnost tega predavanja se pričakuje od aktivnih sportnikov vseh panog polnoštevilna udeležba. K predavanju, ki se bo vršilo v dvorani okrožnega urada v Ljubljani, ima vsakdo prost vstop brez oziroma, ali je član katerega sportnega kluba.

Prvenstvo v II. razredu naših nogometnih klubov si je letos priboril naš najmlajši klub »Sloga«, ki obstoja šele od leta 1932. Klub so ustanovili agilni uslužbenici železničarske nabavljalne zadruge, katere vodstvo je šlo svojim uslužbencem z razumevanjem na roko. Mladi klub ima dosedaj lahkoatletsko sekcijo in nogometno sekcijo. Pripravlja se še smučarska in plavalna sekcija. Pri »Teku uedinjenja« je

klub postavil 10 atletov, ki so skoro vsi zasedli dokaj častna mesta. »Sloga« je bila tudi zastopana po svojih 3 delegatih pri slavnostih na Oplencu 1. decembra.

JASO. Opozarjamo tovariše, ki se nameravajo udeležiti natečaja za izdelavo društvenega znaka, da oddajo osnutke pri vratarju univerze najkasneje do 15. t. m. Informacije na društveni deski. Jutri ob 18. važna seja na tehniški (soba št. 82). Udeležijo naj se: Mikuletič, Nagy, Dermelj, Majcen, Krajnc, Prezelj, Reicher, Bradač, Krevcl, Kump, Skaberne, Blonir, Skopal, Aneška, Dvojak, Sikošek, Frlan, Perne in Dečman Tone. Posebej vabljeni Iskra in Roth.

ZSK Hermes (moto-sekcija) ima danes sejo ob 19. v gostilni Keršič na Celovški cesti. Seja je zelo važna, zato vsi odborniki gotovo.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Seja načelstva nogometne sekcije se vrši dnevno ob 18.30 v klubskem lokalnu na kodovoru. Na sejo se vabi igrači Oblak Miror. Plenarna seja centralnega odbora se vrši v četrtek dne 13. t. m. ob 18.30 istotam. Važno!

Radio

Torek, 11. decembra.

LJUBLJANA 11: Šolski ura: O mladinski glasbi (prof. E. Adamič). — 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Narodno obrambno delo v smislu kraljeve oporoke (prof. Rudolf Juvan). — 13.10: Čas, plošče. — 18: Otroški kolik (Miro Kunčič). — 18.20: Praktična navodila o pravilni sestavi prehrane z ozirom na duševne delavce (ga. Berko). — 18.40: Nemščina (dr. Kolarič). — 19.10: Slovenske pesmi na ploščah. — 19.30: Nacionalna ura: Iv. Cankar (prof. Jos. Kozak). 20: Čas, jedil. list, program za sredo. — 20.10: Arie francoskih oper poje ga. Oberwalderjeva. — 21.30: Čas, poročila. — 21.50: Radio - orkester. — 22.30: Angleške plošče.

Sreda, 12. decembra. LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Narodno obrambno delo pred vojno in zdaj (dr. Vrčon). — 13.10: Čas, plošče. — 18: Plošče po željah. — 18.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). — 19.30: Nacionalna ura: Prota Matija Nenadović (univ. prof. VI. Djordjevič). — 20: Prenos iz ljubljanske opere, v odmoru napoved časa, poročila, jedilni list, program za četrtek.

BEograd 16: Pesmi. — 20: Prenos iz Ljubljane - Zagreb. — 12.30: Plošče. — 17.45: Pesmi. — 20: Prenos iz Ljubljane. — PRAGA 19.30: Arie in pesmi. — 20: Koncert češke filharmonije. — 22.15: Plošče. — BRNO 19.30: Program iz Prage. — VARŠAVA 20: Lahka glasba. — 21: Poljska glasba. 22.15: Ples. — DUNAJ 12: Orkester. — 16.10: Plošče. — 19.20: Orkester mandolin. — 20: Mešan program. — 22: Klavir. — 23.30: Orkester. — BERLIN 20.45: Zbaven program. — 22.20: Plesna muzika. — 24: Zbori. — KÖNIGSBERG 21.10: Komorna glasba. — 21.35: Pesmi. — 23: Ples. —

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 0-10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, drugo najnižjo temperaturo.

10. decembra

Ljubljana 7, 761,8, 7,0, 94, 0, megla, dež, 0,8
Ljubljana 13, 760,4, 7,8, 93, 0, 10, —, —
Maribor 7, 760,3, 4,0, 90, NW3, 6, —, —
Zagreb 7, 762,4, 6,0, 90, E1, megla, —, —
Beograd 7, 764,7, 5,0, 80, ESE4, 8, —, —
Sarajevo 7, 767,0, 5,0, 90, 0, 10, dež, 1,0
Skopje 7, 767,5, 6,0, 80, 0, 10, —, —; Rog.
Slatina 7, —, 6,0, —, E2, 10, —, —
Temperatura: Ljubljana 9,0, 5,8; Maribor 9,0, 1,0; Zagreb 8,0, 6,0; Beograd 6,0, 4,0; Sarajevo —, 3,0; Skopje 10,0, 3,0; Kumbor 15,0, —; Split 14,0, —, Rab 16,0, —; Rogaška Slatina 8,0, 6,0.

Temperatura: Ljubljana 9,0, 5,8; Maribor 9,0, 1,0; Zagreb 8,0, 6,0; Beograd 6,0, 4,0; Sarajevo —, 3,0; Skopje 10,0, 3,0; Kumbor 15,0, —; Split 14,0, —, Rab 16,0, —; Rogaška Slatina 8,0, 6,0.

GOSTILNICA RJI!

Nudite gostom najslajnejše jugoslovensko

BERMET-VINO

Črnilo iz Fruške gore.

V sodčkih od 50 litrov naprej ga pošilja

B. MARINKOV,

Sremski Karlovci, Fruška gora.

RODITELJI!

Otroku, ki pohaja šolo, dajte, ako je slaboten, da pije vsak dan zjutraj in zvečer malo žilčice okusnega »Energina« za jačanje krvi, živcev in teka. Deca, ki redno jemlje »Energina«, ima dober tek in je odporna zoper vsa obolenja. »Energina« za jačanje krvi, živcev in teka dajte četketo med 10 in 17 leti, ako je slabotno. To je prehodna deklisna doba, ko se mora vsako dekle okrepiti. »Energina« dajte vsakemu članu rodbine, ki nima teka. »Energina« dajte vsakemu članu rodbine, ki je malokrven.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah v steklenicah po pol litra; 1 steklenica Din 35. Reg. S. br. 19147-33

Trebeljevski politični atentat se razblinja

Trebeljevo, 10. decembra

V vseh treh ljubljanskih dnevnikih smo čitali vest o političnem atentatu, ki se je baje izvršil v četrtek zvečer 7. t. m. v trebeljevski občini. Poročila, ki so bila napisana v Ljubljani in niso mogla biti ed domaćinov potrjena, javljajo o čudnih zadevah atentata, o katerem pri nas domačini ničesar ne vemo. Nekatere navedbe v sobotnih listih moramo precej drugače prikazati javnosti, kakor pa jih omenjajo prva poročila. Ta navajajo vzrok za napad politični motiv.

Predsednik občine Trebeljeva g. Gale je pripadnik bivše SLS in je imel precejšen vpliv v naši hribovski občini. Trebeljevska občina je prav po krivdi bivše SLS med zelo zaostalimi kraji naše banovine. Vsakdo mora priznati, na so pričeli pri nas dvigati narod iz te zaostalosti šele moške iz JNS, ki je pričela širiti pri nas v poslednjem času napredno in nacionalno misel. Med temi možmi so zlasti bivši predsednik občine g. Končar, občinski tajnik g. Krabica in nekateri drugi moške. Ti so se zavzeli za napredek odročne hribovske občine, ki je po ozemlju ena največjih občin, saj sega od Litije pa do občine Dobrunja pri Ljubljani in je od enega do drugega konca nad 4 ure napornega hoda po hribovitem svetu. Občina obsega tri župnije: Prežganje, Stango in Janče, ima tri šole enorazrednice, izmed katerih vodita štangarsko in ono na Jančah tamkajšnja gg. župnika. Seveda sta taki šoli le polovični. Naši možje so že mnogokrat pokrenili akcijo, da bi dobili pri nas posvetne učitelje, a zaman.

Značilno je, da se vrši prav te dni akcija za ukinitve orožniške postaje v Stangi, češ da je nepotrebna. V občinski hiši, ki jo je postavil prejšnji občinski odbor, se stoji iz somišljenikov JNS, imajo svoje uradne prostore tudi štangarski orožniki. Občinski odbor pod predsednikom g. Galetom, ki je še pred nedavnim prevzel vodstvo občine, je dvignil orožniški postaji najemno tako visoko, da je ne more plačati. Zato vse kaže, da se bo postaja zdaj izselila.

Predsednik g. Gale deluje ves čas, odkar je prevzel občinske posle, na to, da bi se premestil sedež občine iz Stange, ki je približno središču občine, v Ravno brdo, kjer je sam doma in ima zdaj poltretjo uro hoda zdoma v občinsko pisarno. Torej zaradi predsednika osebno se naj udari pretežna večina občanov. Zaradi nameravane premestitve občinskega sedeža so pri nas stalna trenja. G. Gale deluje še dalje za premestitev, čeprav je že celjsko

upravno sodišče razsodilo, da se premeštitvi iz splošnih ljudskih interesov ne bo ugodilo.

Toliko torej nasproti napačnim informacijam. Prav tako je ozadje atentata v četrtek precej drugačno, kakor je bilo opisano v listih. Isti dan ni bilo nikake seje, pač pa se je g. Gale, ki je bil v Veliki Stangi, proti večeru vrnil na Ravno brdo. Vsa pot drži bolj po samotni in čisto zvanj atentator laže obračunal z njim kje na samem kakor pa na njegovem domu, kjer so bili tudi njegovi domači. Vsi dobri poznavalci Galetove domačije vemo, da ima na svojem gruntu zelo hudega psa, ki se mu ni varno približati. Tudi druge okoliščine so čudne. Kako neki more ugasniti izstrelke petrolejke, če je pa bil strel tako slab, da je običajla krogla g. Galetu v roki med palcem in kazalcem. Zadnjič se je obstrčil pri nas neki dečko, pa mu je šla krogla skozi vso roko.

Oblastva so uvedla takoj preiskavo. Še isti večer je bila predložena ovadba, ki jo je sestavil prežganjski župnik g. Stupica, ranjeni g. Gale pa je odšel takoj v Ljubljano v bolnišnico, ne da bi iskal prve pomoči v Litiji, ki ima štiri zdravnike. Zanimivo je, da ni v župnikovi občini ovadbi nič o streljih iz Galetovega samokresa. Tudi domači so molčali o teh streljih vse dotlej, dokler niso preiskovalna oblastva ugotovila, da se poznajo v Galetovem samokresu sledovi nedavnega streljanja. Domači so priznali to še le takrat, ko so jih oblastva odločno prišla.

Besede o malverzaciji v prejšnji občinski upravi pa so, kakor vemo pri nas, iz vite iz trte. Vsaj doslej ni vedel o tem pri nas nihče ničesar.

Če bi g. Gale res kaj našel, bi gotovo zadevo javil našim oblastvom in po uradni poti, ne pa po listih. V interesu poštenja in čistega imena naših mož naj izpregovore zdaj nadzorna oblastva. Prižadati naši možje bodo tudi sami storili potrebne obrambne korake.

Ovadba g. župnika s Prežganja je navajala tudi nekaj oseb, ki so baje osumljene glede napada na g. Galeta. Točne preiskave pa so dokazale, da niso navedeni prav nič v zvezi z napadom, če se je res tako izvršil, kakor smo brali. Prav vsi so dokazali alibi z mnogimi pričami. Ljudje se zgražajo, da vleče v javnost nekdo za las čudno storijo o političnem atentatu.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

RELIEFNE ZNAKE

z odlično uspešnim likom blagopokojnega kralja Aleksandra umetniško izdelane iz 800.000 čistega srebra, črno oksidirane, izdeluje zlatarska delavnica

Stojana Oreščanina

Beograd, Terazija 24

Gg. trgovci in zastopniki, ki žele vzorec z rabatom, naj pošljejo Din 10.— v poštinih znakmah.

10746

Občina Ljubljana
Kmetni pogrebni zavod

Zapustil nas je za vedno naš nad vse dobri in srčno ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

Gregorc Anton

višji revident državnih železnic v pokoju

Pogreb nepozabnega bo v sredo, dne 12. decembra 1934., ob 2.½ uri popoldne iz hiše žalosti, Ilirska ulica št. 19, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 10. decembra 1934.

Globoko žalujoča soproga in otroci.

10788

Pozor čevljarji in kmetovalci!

Vsakovrstno

USNJE

po najnižjih konkurenčnih cenah imam v zalogi. Moje blago se samo hvali. 10730

FRANC JENKO

Marcelle Tinayre:

Upornica

Roman

In zdajci — ne da bi ga bilo sram — se je Noël razjokal... Njegova glava je počivala prijateljski na prsih... Izza njegovih zaprtih vek se je utrnilo nekaj žarečih solz... In strastno, s počasnim, vztrajnim pritiskom je tiščal čelo prijateljici na srce, kakor da bi hotel predreti v to srce — v jedro njenega utripajočega življenja.

Cutila je, da je bil premagan in vnovič osvojen, in solze, ki sta jih skupaj prelila, so lajšale sklenjenje njenih muk.

»Kaj naj storiva, Moj Bog, kaj moreva storiti? je spet vprašala.

In on je odvrnil:

»Ljubiti drug drugega in skupaj trpeti.«

28.

Izkušala sta nadaljevati dosedanje življenje. Jozana je tako želela. Ko je Noël, ki so ga bile solze pomirile, začel govoriti o prihodnosti, mu je Jozana rekla, naj molči... Ne, za zdaj še ne gre govoriti o ljubezni, nikar že o poroki...

»A zakaj ne?« je užaljen vprašal Noël. »Zakaj se mi umikate? Ali vam vest aali ponos tako velevata?«

»Ne vest ne ponos. Ljubim vas in sem vaša. Samo žena vam nočem biti...«

»Ker vas ljubim, ni nič izpremenjenega...«

84

»Pač, Noël, vse je izpremenjeno... V vaših očeh nisem več tista žrtvovana, vdana, nedotakljiva Jozana, ki ste si jo izbrali... O, s tem ne mislim, da vas ne bi bila več vredna!... A žena, ki sem, morate popolnoma spoznati... Preveč ste trpeli... Takšna rana se ne more zarasti v nekaj dneh... Dajte mi časa, Noël! Ozdravila vas bom in spet utrdila vašo vero vame... Preizkusite me!... Zda sem jaz tista, ki pravim: »Terjajte od mene kaj posebno težkega...« Vse bom storila, da si pridobim vaše zaupanje... vse...«

»Vse, kar bi rad, je izraženo v dveh besedah: Ljubite me...«

»Ljubim vas, saj veste... A zaradi najine sroče hočem preizkusno dobo... Če bi vaša ljubezen omagala... Ne recite, ne! Noël!... Potrudiva se, da rešiva vsaj prijateljstvo... Pustite me, naj ostanem nekaj časa vaša prijateljica... In potem, kadar boste čutili, da se zanesete nase in name... potem bom tisto, kar boste hoteli...«

Noël se je dal prepričati.

»Naj bo,« je rekel. »Počakajva. Izkušajva delati in pozabiti...«

In tako sta živela kakor prej. Vsak večer je prihajal Noël v Jozanin zeleni salon, ji prinašal cvetlice, knjige in igrače za Claudea in se delal, kakor da ne bi videl bledice, ki je pokrila materi obraz, kadar je poljubil otroka...

A sredi razgovora ali sredi branja sta se primaknila drug k drugemu, njiu roke so se našle in časih tudi njiu ustnice... In po vseh takih trenitvah je bila Jozana prva, ki se je opametovala:

»Ne... ne še... ne zdaj...«

In Noël je odšel, jezen nanjo in nase in naveličan čakanja... Imel se je res za ozdravljenega... A že naslednji dan je majhen premolk v Jozaninem govoru, omemba kake ceste, kakega mesta,

osamljen stavek v kakem romanu, drobščina v »Raznih novicah« ali Claudeov smehljaj, ki je bil materinem tako malo podoben — je kaka drobna malenkost iznova odprla rano v Noëlovem srcu... Toda premagal se je. S kolikšnim strahom v duši je opazoval Jozano in jo izpraševal! In iz vsega, kar je rekla, in vsega, kar je zamolčala, si je ustvarjal nove razloge za trpljenje...

Spoznava je vse težave in tesnobe vročinskih, prečutih noči, ko plapolala misel kakor luč pri odprtem oknu, kadar brije burja blaznosti po omračenih možganih. Spoznava je tudi prečute noči, ko je misel jasna in bistra in ko človek tehta in preverja vse najmanjše malenkosti, da bi našel v njih razlog za strah ali za upanje...

»Zakaj nisem ljubosumen na Pierra Valentina?« se je vpraševal... Jozana mu je bila vendarle srčno vdana, da, izprva ga je menda celo res ljubila. Zakaj se obeša moja ljubosumnost na onega drugega in na vse, kar prihaja od njega?... Zato, ker si Pierra Valentina in Jozana čustva do njega lahko predstavljam, ne da bi se moral bati pomilovanja ali primere v svojo škodo... O onem drugem pa ne vem ničesar... Zakaj ga je ljubila? Pravi, da mi ni bil v ničemer podoben... Zakaj ljubi mene?...«

Videl je nerazložno moško bitje s črtami, ki niso bile samo popolnoma različne od njegovih, ampak so tudi odražale popolnoma drugačno dušo... Ta neznanec je bil drugega plemena, krotek, šibak, oprezen, nekoliko ženski — mož tiste vrste, ki jih je Noël sovražil...

In spet in spet je vstajala ta prikazen tik ob Jozanini ljubljani postavi, in Noël je v duhu videl prizore iz ljubezenskega romana, ki je bil podoben njegovemu... Ure skupnega kramljanja in branja:

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! I.e. če zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor priložite **Din 3.— v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun. Ljubljana št. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mesar, pomočnika prav dobro izurjenega v sekanju mesa sprejem takoj. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Sekace«. 34572-1

Gospodično

za nemško in srbohrvaško korendence in š. c. m. za par dni. Ponudbe na ogl. oddelk »Jutra« pod šifro »Za Ljubljano«. 34622-1

Postrežnico

pridno in pošteno, iščem za jutranje ure. Skrabčeva ulica 5. 34629-1

Strojišpisno delo večje, nemško, nudim osebi s lastnim strojem. Po goje na oglasni oddelk »Jutra« pod »Strojopis«. 34624-1

Gospo, gđ. in gospodje na Gorenjskem in Notranjskem dobo v svojem kraju lep postranski zaslužek. Pišite na oglasni oddelk »Jutra« pod »Veste«. 34625-1

Prodavačicu

može da bude i početnica, do 20 godine, za srbenom srednjom školom, koja govori hrvatski, njemački i mađarski ili francuski — trazi draguljar. — Ovim odgovorajuce ponude sa slikom na: Niko Bogdan, Dubrovnik. 34621-1

Dekle

pridno in pošteno, vajeno kuhe, sprejem v Ljubljani, Florjanska ulica 16. 34707-1

Potniki

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Potnik

za tovarno perila veletrgovno manufakture vpejane trditve za Stajersko, Prekmurje, se proti proviziji sprejme. Pod značko »Vpeljan potnik« na oglasni oddelk »Jutra«. 34625-5

Knjige

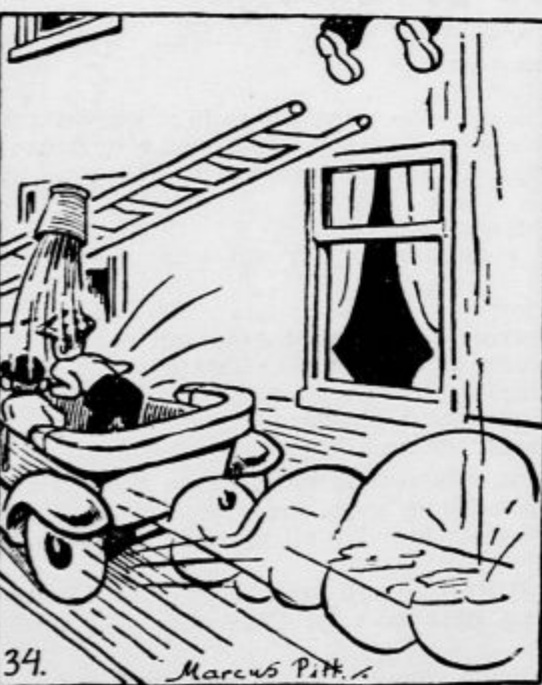
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kuharica

najnovjša, spretna, nenadkritljiva, jeitna, lahko razumljiva. Predplačilo 30 Din, povzetje 30 Din pošila Knez, Ljubljana, Dobrobranska 16. 34695-8

G. Th. Rotman:

Vožnja s kolesom in njene posledice

34. Marcus Pitts

Rrrr — pljusk! Voz naših prijateljev je pridrevil mimo in vzel lestvico kar s seboj; pri tem se je snažilcevo vedro izlilo zdravku in Slavku na glavo.

Prodam

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Srebrno jedilno orodje

še novo, po niski ceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 34627-6

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Bencin-motor

3 Ks, malo rabljen, prodaj. P. Kotnik, Emonaška c. 6. 34626-10

Motor

na sesalni plin, 15—25 Ks potrebujem. V zameno dam motorno kolo znamke Wanderer 250 cm³. — Razliko vrednosti doplačam. Vzamem pa tudi stroj za izdelavo cementne zarezne strešne opeke. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Modeli«. 34625-10

Službe, išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Samo za hrano

grem v službo, ker nimam doma. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Samo za hrano«. 34628-2

Službo skladiščnika

prevzamem pri večjem podjetju. Vešč sem knjigovodstva in korendence, s najboljšimi referencami. — Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Zmožnost«. 34623-2

Kontoristinja

začetnica, ki zna perfektno nemško, slovensko in strojepisje, išče službo. Gre tudi za vzgojiteljico. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Brezposelnost«. 34624-2

1000 Din nagrade

ali več kot kavejo, dam tistemu, kateri mi preskrbi stalno službo inkasanta, sinje ali slično. Imam niti srednjo šolo. Nastopim lahko takoj. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod značko »Sposoben in zdrav inteligent«. 34625-2

Brivski pomočnik

starejši, išče službo za takoj. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 34704-2

Vrednote

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah ČERNE — juvelir Ljubljana. Wolfova ulica 3. 34627-7

Oblacila

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Moške poklicne plašče

črne, klobučne, bele za vse vrste poklice, bele mesarске jopice ima stalno v zalogi v vseh velikostih P. I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29. 34624-12

Sadje

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prima zimska jabolka

sortirana, od Din 2.50 dalje. Stalna sadna razstava pri Kmetijski družbi, Novi trg 3 in Igriška ulica 3 (za dramo). Telefon 2105 ali 3753. 34630

Lokali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parterno skladišče

avto in avto, 80—100 m² na prometnem kraju, tudi dvorišče, se išče za takoj ali s 1. februarjem. Po možnosti s priklopičenimi pisarniškimi prostorji s svojo ali dnevno sobama. — »Kdo d. d., Ljubljana, Tyrševa cesta 31. telefon 33-49. 34629-19

Modna trgovina

za gospode, v centru mesta pod ugodnimi pogoji napreda. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Zasigurana bodočnost«. 34711-19

V najem

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokal

oddam v najem. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod značko »V trgu«. 34690-17

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Razna perutnina

jajca, med, orehi in jabolka vedno v zalogi po konkurenčnih cenah v filijali trgovini Kmetijske družbe v Igriški ulici 3 (za dramo). Telefon 3756. 34634-33

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo in kuhinjo

za 280 Din oddam s 1. januarjem 2 odraslim osebam v Linhartovi ul. 28. 34627-31

Dvosob. stanovanje

parketirano, s vsemi priključki oddam takoj ali s 1. januarjem na Mirju — Grobarjeva ulica št. 22. 34622-31

Trisob. stanovanja

oddam na Zaloški cesti. — Pojasnila daje Mergenthaier v Mostah. 34621-21

Stanovanje

parketirane sobe in kuhinje oddam na Rimski cesti št. 23. 34624-21

Za maihen denar dobim

vsak mesec različne nasvete. »Žena in dom« mi svetuje, kako naj umno gospodinjim in poceni dobro kuham, kako obvarujem sebe in družino boleznim, kako si sama napravim obleko in perilo, kako potolažim moža, če je slabe volje, in mi daje nasvete za razne intimne ženske zadeve.

Vsak mesec dobim tudi krojno polo za izbrana ročna dela.

Ze z enim samim nasvetom ali delom, ki ga napravim po navodilih lista »Žena in dom«, se mi povrne malenkostni izdelek za naročnino.

Povesti in kratkočasni članki v »Ženi in domu« so mi vselej v zabavo in uтехo.

Otroci pa se vesele slik in »Otroškega kotička«.

Zato Vam svetujem, da si »Ženo in dom« tudi Vi naročite. Saj ne znaša naročnina več ko Din 18.— na četrt leta.

Pišite upravi v Ljubljani, Dalmatinova ulica 10/1, da Vam pošlje eno številko »Žene in doma« brezplačno na ogled.

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

komfortno, v strogem centru isčem s 1. januarjem. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Solčno stanovanje«. 34627-31/a

Stanovanje

sobe, kuhinje in priključki, v centru ali na periferiji isčem s 15. januarjem 1935. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »15. januar«. 34705-16

Stanovanje

obstoječe iz 3 velikih sob, solčno, v okolici sv. Jozeta ali na Mirju išče trgovca — točen plačnik. — Ponudbe z navedbo kvadrature in cene na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Komfort«. 34626-31/a

Kapital

Družabništva

s približno 50.000 Din išče moza za rentabilno podjetje brazilske stroke, z ali brez sodelovanja, brez rizika. — Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Siguren uspeh«. 34705-16

Posredujem denar

na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov

Rudolf Zore, Ljubljana Glodalška 12. telefon 33-16

Uložnicio I. Hrvatske štedionice

u Zagrebu, na 63.000 Din prodajem za gotov novac. Javiti se za koliko procenta plačanja pod »Uložnicio« na oglasni oddelk »Jutra«. 34629-16

INSERIRAJTE V »JUTRO«

ZAHVALA

Zahvaljujemo se ob smrti gospe

Ance Matekovič
roj. Hribar
soproge višjega sodnega oficijala
zdravniku dr. Volavšku, župniku p. dr. Angeliku, s. Asumpti in ostalim za izraze sočutja, za cvetje in spremstvo.
Ljubljana, dne 10. decembra 1934.
10789
Rodbina Matekovič—Hribar.

CENENA BOŽIČNA PRODAJA

KVALITETNO BLAGO, TODA ČASU PRIMERNO CENENO!

Din 29.—

vel. 20-25

Topli čevlji iz finega, rdečega meltona, podplat iz klobučevine in usnja. Vel. 26—30 samo Din 34.—

Din 35.—

Ženske copate, lepi desini; najfinjša izdelava Din 48.— in 65.—. Za moške copate iste cene. Tudi visoke z zapono.

Din 155.—

Rjavi telečki boks z okrasom. Isti v najboljši izdelavi s kombinacijo tjuenjevega usnja od Din 175.— dalje.

Din 148.—

Črni ševro z okrasnim luknjem. Isti iz laka in antilop usnja ali iz rjavega ševroa z rjavim usnjem ali z rjavim antilop usnjem od Din 175.— dalje.

Din 145.—

Zelo elegantni čevlji iz antilop usnja s pentlo. Isti v najboljši izdelavi Din 195.—

Din 110.—

Snežni čevlji iz gumija z volneno podlogo. Isti z zip-zapiracem, črni ali rjavi od Din 125.— dalje. Velika izbira najmodernejših oblik.

Humanik

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 1a, »Petovica«
MARIBOR, Gosposka ulica 17.
CELJE, Aleksandrova cesta 1.

RAZUMEN TRGOVEC NE UGIBA

kje bo ogleševal, ker ve, da ima le dnevnik z vedno polnim malim oglasnikom maso kupnomočnih citateljev.